МҮНӨӨДЭР МҮНХЭ ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺЭН ҮДЭР

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

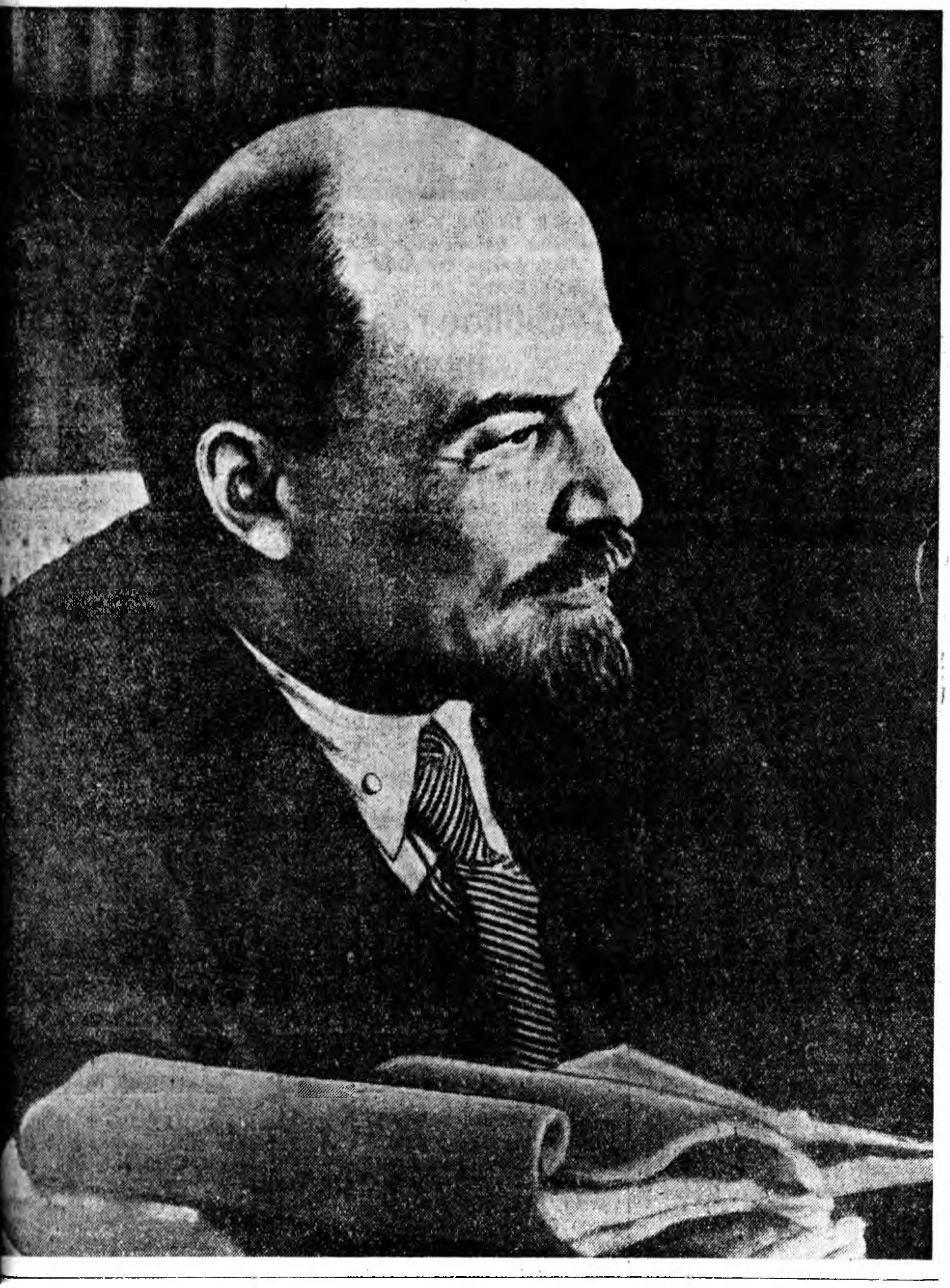
Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 96 (8004)
АПРЕЛИИН 22
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр—коммунизм тээшэ урагшаа дабшая!

Хоца НАМСАРАЕВ

АГУУЕХЭ БАГША

Ямар һайхан галтай зөөлэхэн нюдэн,
Ямар һайхан илдам урихан шарай,
Арадай зүрхэ, арадай сэдьхэл хүдэлгөөб,
Арадай зориг, арадай хүсэ зангидааб.
Тэрэ һайхан галтай нюдэниинь яларһаар,
Тэрэ һайхан илдам шарайнь бадарһаар,
Нөөхил зандаа парти сооһоо ошотоно,
Нөөхил зандаа арад сооһоо толорно.
Энэ хадаа Агууехэ Ленин багша,
Энэ хадаа Агууехэ арадай хүбүүн,
Уужам тунгалаг Ород орондо түрөө һэн,
Олон арадай хуби заяа шиидхээ һэн.
Буһалгаа ехэтэ жэлнүүд дүлэтэн байгаа бэлэй,
Дуһалгаа ехэтэ үдэрнүүд гэрэлтэн ерээ бэлэй,
Хэды ехэ тэмсэлэй түүхэ бэшүүлээб,
Хэды үндэр илалтын шата бодхоогооб.
Ленинэй зааһан сэсэн мэргэн һургаалнууд,
Ленинэй ударидаһан хуби заяанай тэмсэлнүүд,
Эрдэм соёлой алтан үүдэ нээгээ һэн,
Энхэ тайбанай эб найрамдал зохёогоо һэн.
Үеһөө үедэ арад бүхэнэй зүрхэн соо,
Галабһаа галабта газар дэлхэйн хүрьһэн дээр,
Эрхэ сүлөөтэй эбдэршэгүй хэрэм баряа һэн,
Эгүүрьдэн жаргалай мүнхэ үрэ таряа һэн.
Манай түүхэтэ илалтанууд Ленинэй ашаар,
Манай түүхэтэ тэмсэлнүүд Ленинэй замаар,
Шэнэ дэлхэй шэнээр байгуулжа шадаа,
Шэнэ байдал шэнээр зохёожо һураа.
Тэндэ арад түмэн эрдэмэй эршээр,
Тэндэ арад түмэн ажалай хүшээр,
Зэбүүн дошхон байгаалиие эрхэдээ абаа,
Зэрлиг хуушан байдалые болбосон болгоо.
Советскэ ороной солото фабрика, заводууд,
Шэрэм булад, шэлдэг бараа бүтээнэд,
Социалис ёһоной суута совхоз, колхозууд,
Үрэ таряан, үүлтэр малаа үдхэнэд.
Ажалай баатар, арадай халуун зүрхэндэ,
Ашата багшын алдар габьяа бадарна,
Хүдэлмэришэн, таряашан хүн бүхэнэй энгэртэ
Хүрил алтан, Ленинэй орден яларна.

Ильичынгээ захяа заабариие дүүргэнэбди

Ашата багша Ленинэй зохёоһон кооперативна түсэбые бэелүүлэн, үнгэрһэн гуша гаран жэл соо Коммунистическэ партимнай таряашадай байдалые үндэһөөрнь шэнэдхэн хубилгаа.

Урдань манай эндэ ямар байгша һэм? Эндэ тэндэ арба табан айл гол горхоной эрьеэр, түглэ тужын захаар таранхай, тулюур туйган байдалтай ажаһуугша бэлэй. Һургуули һударшье гэжэ байгаагүй, машина техникэшье гээшые хүдөө зон ойроороо мэдэхэгүй байгаа. Бурят зоной ажабайдал зунай һүни шэнги харанхы байгаа һэн.

Советскэ засагай тогтохотой, Ильичын лампочкын носохотой хамта манай Бурят ороной ажабайдал зол жаргалтай боложо эхилээ. Ильичынгээ захяа заабариие хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэй ашаар колхозно тосхоной ажабайдал үндэһөөрөө хубилаа. Тала майлынгаа таряаланиие трактор, машинын хүсөөр элдүүрилнэбди. Бушуу түргэн уһа голнуудые хаажа, гидроэлектростанцинуудые баринабди. Зэдэ гол дээрэ бариһан Тохойн ГЭС гэр байрануудыемнай гэрэлтүүлхэһээ гадна, оорооһо сэбэрлэхэ, модо хюрөөдэхэ, хонином нооһо хайшалха арга олгоно. Ойрын сагта электрын хүсөөр үнеэдээ һаадаг болохобди.

Колхозуудта, ехэ бригада бүхэндэ шахуу эхин, долоон жэлэй, дундашье һургуулинууд бии болгогдоо. Колхоз бүхэндэ өөһэдын мэргэжэлтэд: агроном, зоотехник, комбайнер, тракторист, шофёр, электрик гэхэ мэтын мэргэжэлтэд олон болонхой. Олонхидоо малшаднай 7—8 классай һургуулитай болонхой. Колхозно бүхэн баян дэлгэр культурна байдалтай болоо.

Ильичын захяа заабариие Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэйнь, колхозно таряашад тухай угаа ехэ оролдолго гаргаһанайнь ашаар колхознигуудай ажабайдал улам һайжарна. Зүгөөр, адуу малаймнай ашаг шэмэ, таряанаймнай ургаса үшөөл бага байһаар. Оорооһо таряанай ургаса дээшэлүүлжэ, һү, мяха хоёр дахин ехээр, нооһо 1,8 дахин ехээр абадаг боложо, мүн бусад продуктнуудые һураггүй ехээр үйлэдбэрилжэ, колхознигуудай олзо доходые 40 тухай процентээр ехэ болгохо зорилго шэнэ табанжэлэй түсэбөөр табигдана. Энэ ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ арга колхоз бүхэндэ бии гээшэ.

Манай колхознигууд КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бүримүһэн һайшаагаад, малайнгаа ашаг шэмые, оорооһо таряанай ургасые дээшэлүүлхын тулада бүри мүнөө жэлдэ ехэ юумэ хэхэ гэжэ шиидэнхэй. Хэрбээ нёдондо манай колхоз үнеэн бүриһөө 553 литр һү һааһан байгаа һаа, энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1100 литр һү һааха уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Ажахын энэ жэлэй түрүүшын хахад соо түрүү һаалишад О. Цыренова, Ц. Бужигаева гэгшэд нилээд ехэ һү һаагаа. Һү һаалгаар манай колхоз аймаг соогоо түрүүлжэ ябана. Һү ехээр һаахын тулада зунай үедэ үнеэдээ түхэреэн сүүдхэ соо адуулха, хоёр дахин һааха, кукуруза, зелёнко тарижа үнеэдтэй эдюулхэ байнабди. Һайнаар элдүүрилэгдэһэн пар дээрэ 450 гектарта кукуруза тарижа, тэрэнһээ үндэр ургаса ургуулхын тулада колхознигуднай бултадаа тэмсэжэ байна.

Хээрын сабшалан һайжаруулхын тулада үбэлдөө 1500 тонно тошон халяатдаа, нилээд ехэ наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаа. Манай луговодууд А. Саликов, Булад Чердонов гэгшэд тошон халяажа, мүн гол горхонуудые хаажа 150 гектар газар уһалаад байна. 200 гектар сабшалан борнойлоод, тэрээн дээрээ элдэб ногоо тарихабди, 70 гектар намаг энэ жэлдэ хатаагдаха. Хэрбээ нёдондо хээрын сабшаланһаа 5 центнер үбһэ хуряагаа һаа, мүнөө жэлдэ 10 центнер абахаар хараалнабди.

Мүнөө жэлдэ 500 хониной байха хоёр байра шэнээр баригдаха, үхэрэй хоёр байра капитальнаар һэльбэгдэн заһагдаха, нэгэ культбаза, автогараж, 900 тонно силосэй багтаха 4 траншей шулуугаар баригдаха. Тугалай шэнэ байра, колхозой бани, таряа хадагалха склад бариггдажа дүүргэгдэхэеэ байна. Малшадай байха 4 шэнэ гэр баригдажа эхилэнхэй. Барилгын бригадада 17 хүн хүдэлнэ.

Коммунизм байгуулха тушаа Ильич багшынгаа хэлэһэн захяа заабариие бэелүүлэн, Коммунистическэ партиингаа ударидалгаар ябажа, манай колхозойхид абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ байна.

И. Модоров, Ториин аймагай «Заветы Ильича» колхозой түрүүлэгшэ, гушамянгатан.

ЛЕНИНИЗМЫН ИЛАЛТА ТҮГЭС ТУГ ДОРО

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие, Советскэ гүрэниие байгуулагша, бүхы дэлхэйн ажалшадай агуухэ вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһэн үдэрһөө хойшо 86-дахи жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ. Энэ манай советскэ арад, арадай демократиин оронуудай ажалшад, бүхы дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэн угаа баяртайгаар һайндэрлэжэ байна. Ленин түрүүтэй Россин коммунистнуудай парти манай ороной хүдэлмэришэн ангиин ба ажалша таряашадай холбоо барисаа байгуулжа, ...анта хархис засагые, помещи... болон буржуазии дарлалтые ... сохин һалгаагаа. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революцын илаһанай ашаар хүдэлмэришэд, таряашадай түрүүшын гүрэн дэлхэйн бүмбэрсэгэй зургаанай нэгэ хубида тогтоогдожо, дэлхэйн түүхын шэнэ үе нээгдээ һэн.

Тэрэ сагһаа хойшо марксизм-ленинизм улам улам олон миллион ...ноной тэмсэлэй, тэрэнэй илалтын туг болоо. Ленинэй зааһан ... ябажа, агуухэ хитад арад, ... демократиин оронуудай ажалшад засагаа гартаа абаад, социалистическэ общество амжалтатайгаар байгуулжа байна. Мүнөө ... гол шухала зүйл гэхэдэ, нэгэ ... хэмжээнһээ социализм дэлхэйн ... газаашаа гаража, дэлхэйн ... болоо.

Капиталистическэ ба колониальна ...дай ажалшад марксизм-ленинизмын туг доро ябажа, өөһэдынгөө ... сүлөөгэй түлөө, зол жаргалта ... түлөө тэмсэнэ. Империализмын колониальна системэ бутаралжа байна. Бүхы дэлхэйн ... заяае шиидхэхэ хэрэгтэ зүүн ... арадуудай эдэбхитэйгээр хабаадаг болоходо, бүхэдэлхэйн түүхын шэнэ үе ерэхэ гэжэ Ленинэй ... бэелүүлэгдэжэ байна.

... бүхы жэлнүүдтэ партимнай ... мүнхэ Ленинэй агуухэ туг ... дээрэ абажа ябаа. Тэрэ... мэргэн заабариие бэелүү... арад Коммунистическэ ...таа хүтэлбэреэр тон түрүүн ... промышленность байгуулһан, хүдөө ажахыгаа коллективизацилһан байна. Ленинэй мүнхэ нэрэ хэзээ бүхэндэ, амгалан сагай социалистическэ байгуулалтын үедэшье, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай шэрүүн хатуу жэлнүүдтэшье зоригымнай бадаруулжа, илалта тээшэ уряалжа байгаа. Ленинизмдэ үнэн сэхэ байдаг ябадал манай партиин бүхы амжалтануудай эшэ үндэһэниинь мүн.

Ленинскэ национальна политикые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэйнгээ ашаар Коммунистическэ парти манай ороной арадуудай бата бэхи хани барисаа тогтоожо, тэдэниие социализм байгуулгада зоригжуулаа. Олонациональна Советскэ гүрэнэймнай ахадүү арадууд эбтэй нэтэ бүлэ болоод, оршон мандажа байна. Энэ бүлэ соо манай Бурят-Монгол хүгжэн бадаржа, түрүү социалистическэ промышленностьтай, хүгжэнги хүдөө ажахытай, удхаараа социалистическэ, формоороо национальна культуратай республика болоо. Зол жаргалта бурят-монгол арад бүхы советскэ арадтаяа хамта коммунизм байгуулхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Советскэ арад Коммунистическэ партиингаа XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байһан үедөө В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 86-дахи жэлэй ойе һайндэрлэжэ байна.

КПСС-эй XX съезд коммунистическэ байгуулалтын асари ехэ зорилгонуудые табиба. 1956—1960 онуудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XX съездын Директивэнүүд манай ороной социалистическэ промышленностиие саашадань түргэнөөр хүгжөөхэ, хүдөө ажахын хүсэтэ дэбжэлтэ түйлаха, арад зоной ажабайдалые улам һайжаруулха гэжэ хараалба.

Агуухэ Ленин социалистическэ байгуулалтын, советскэ арадай, Коммунистическэ партиин барагдашагүй ехэ хүсэндэ гүнзэгыгөөр этигэдэг байгаа. Капитализмтай экономическа мүрысөө хэхэдээ социализм заатагүй илаха юм гэжэ Ленин заадаг һэн. Мүнөө Советскэ Союзай, арадай демократиин оронуудай экономико хэлбэришэгүйгөөр урагшаа түргэнөөр дабшана. Зургаадахи табанжэл хадаа эгээл хүгжэнги капиталистическэ оронуудые хүсэжэ, ахин гараха гэһэн СССР-эй гол экономическа зорилгые бэелүүлгэдэ ехэхэн алхам болохо байна.

Советскэ арад зургаадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа оробо. Арад зон түүхые зохёогшо, обществын бүхы баялигуудые байгуулагша мүн гэжэ ленинизм һургана. Манай орон дотор социалистическэ байгуулалтада түйлагдаһан гайхамшаг илалтанууд бүхы советскэ арадай, тэрэниие ударидагша Коммунистическэ партиин баатар хүсэл оролдолгын аша үрэ мүн. «Бидэнэй түйлаһан бүхы юумэ юу харуулнаб гэхэдэ, дэлхэй дээрэхи эгээн гайхамшаг хүсэндэ—хүдэлмэришэд, таряашадай хүсэндэ түшэглэжэ байһыемнай харуулна» гэжэ Ленин багшамнай хэлэдэг бэлэй.

В. И. Ленин арад ниитын ба Коммунистическэ партиин үүргые, эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхын түлөө һаналаа хододоо табижа байдаг һэн.

Тиимэһээ партийна ажабайдалай ленинскэ ёһо гуримуудые һэргээн тогтоохо ба хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй XX съездын шиидхэбэри коммунистическэ байгуулалтын хэрэгтэ айхабтар ехэ удхашанартай.

Коммунистическэ парти, Советскэ правительство хадаа капиталистическэ ба социалистическэ системын зэргэ амгалан ёһоор оршон байжа болохо тухай ленинскэ заабариие баримталжа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахихын ба бэхижүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Манай инаг Эхэ орон улам бүри урагшаа дабшажа, дээшээ дэбжэжэ байна. Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа, коммунизм тээшэ урагшаа дабшая!

Ленинизм мандаха болтогой!

Республикын ажалшад В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе тэмдэглэнэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие, дэлхэй дээрэхи эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулагша агуухэ вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе Бурят-Монголой ажалшад политическэ ба ажалай угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда тэмдэглэжэ байна. Эдэ үдэрнүүдтэ предприятинуудта, колхоз, совхозуудта, МТС-үүдтэ, эмхи зургаануудта баярай суглаанууд үнгэргэгдэбэ.

УЛАН-УДЭ

Городой партийна, советскэ болон ниитын организацинуудай, үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, үнинэй коммунистнуудай хабаадалгатайгаар В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 86 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан Ленинэй орденто Гүрэнэй Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрта үсэгэлдэр үдэшэ болобо.

В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 86 жэлэй ойн гүйсэһэн тухай элидхэл КПСС обкомой секретарь нүхэр **Ц. О. Очиров** хэбэ.

Удаань уранһайханай һонирхолтой концерт болоо.

***

Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан ПВЗ-дэ, сэмбын фабрикада, механизированнэ шэлэй заводто, городой бусад предприятинуудта, эмхи зургаануудта уржагэр, үсэгэлдэр болобо.

***

Республиканска библиотекэ агуухэ Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойдо зорюулһан номой выставкэ эмхидхээ. Советскэ литература дотор В. И. Ленинэй образой үргэнөөр харуулагдаһаниие гэршэлһэн хэдэн олон уранһайханай зохёолнууд эндэ бии. Библиотекын библиографическа таһаг Ленин тухай литература шэлэн олоходо туһаламжа болгон, картотекэ эмхидхэһэн байна.

Субботын үдэшэ библиотекын уншалгын зал соо В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 86 жэлэй ойдо зорюулагдаһан литературна вечер болоо.

***

Республикын уранзураашадай Союзай, уранһайханай музейн коллективүүд В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна.

Владимир Ильичын ажабайдал, ажал-ябуулгые харуулһан выставкэ баярай суглаанай болодог зал соонь Советскэ уранзураашадай картинануудһаа эмхидхэгдэбэ.

В. И. Ленинэй түрэһэн үдэртэ зорюулагдажа, байгша оной апрелиин 19-дэ уранзураашадай четверг үнгэргэгдөө. «В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал-ябуулга» гэһэн элидхэл уранзурааша В. Инкнжинов хэһэн байна. Мүн эндэ БМАССР-эй габьяата ажал-ябуулагша А. А. Окладников, уранзурааша Т. А. Рудь гэгшэдэй зураһан картина, эскиз болон этюдүүд зүбшэн хэлсэгдээ.

КЯХТА

В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе аймагай ажалшад үргэнөөр тэмдэглэнэ. Аймагай предприяти, эмхи зургаанууд, һуралсалай газарнуудаар, колхоз, МТС-үүдээр агитаторнууд Владимир Ильичын ажабайдал, ажал-ябуулга тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Үсэгэлдэр үдэшэлэн городской Культурын байшанда, В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 86 жэлэй ойн гүйсэһэн тухай элидхэл КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр **В. А. Гаврилов** хэбэ. Удаань сугларагшадта городой уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд гоё һайхан концерт харуулаа.

Мүнөөдэр Погранична МТС-эй механизаторнууд болон Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Усть-Кяхтын Культурын байшанда сугларжа, В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал-ябуулга тухай элидхэл шагнаха, мүн уранһайханай концерт хараха юм.

БАРГАЖАН

В. И. Ленинэй түрэһэнһөө хойшо 86 жэлэй ойе Байгалай загаһагад баяртайгаар тэмдэглэжэ байна. Үсэгэлдэр загаһанай комбинадта, Баргажанай леспромхоздо болон аймагай Культурын байшанда олон зоной хабаадалгатай ажалшадай суглаан болоо. «В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ой» гэһэн элидхэл КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр **Ц. Б. Цыбиков** хэбэ. Элидхэлэй һүүлээр сугларагшадта Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив концерт харуулаа.

Тэрэшэлэн В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанууд аймагай предприяти, эмхи зургаанууд, һуралсалай газарнуудаар, мүн Уланай, Баянголой колхозуудаар болобо.

Ленинизмын

Ленин багшынгаа заа̇һан замаар

Гэрэл хурса нюдөөрөө урин зөөлэхэнөөр шэртэн байһан эгээн дүтын, түрэл, бүгэдэндэ мэдээжэ портрет тээшэ хараад, түрүүшынгээ хоёр нэгэн үгэ холбожо, тал-мүл дуугаржа байһан жаахан хүбүүндээ:

«Ленин!» гэжэ агуӱехэ багшаяа танюулжа байһан арюухан шарайтай жаргалта эхэ, «Ленин!» гэжэ эхэеэ дабтажа, даган хэлэһэн соггой солбон, хөөрэхэн жаахан хүбүүн хоёрой хөөрэлдэн байхые оло дахин хараһан, дуулаһан байхат.

Иигэжэ балшар багахан байхадаа ашата багша Ленинэйнгээ арюун һайхан шарай танихa болоод, аба эхынгээ, аханад эгэшэнэрэйнгээ хөөрөөнһөө эхилээд, манай хүүгэд Ильичын агуӱехэ ажал хэрэгүүдтэй танилсажа захалдаг. Тэрэ хүүгэд ехэ боложо хүдэр бэеэ бэелхэ бүреэ, ном бэшэгтэ, эрдэм бэлигтэ һураха бүреэ, Ильичын заабаринуудтай, үзэл сурталтай, революционно агуӱехэ хэрэгүүдтэй танилсаха бүреэ Ленин багшынгаа, тэрэнэй байгуулһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиингаа алдарта хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэдэг хүн болохол.

Хожомынь наһаа гүйсөөд, ямаршье мэргэжэлтэй, ямаршье ажалтай, хүн боло хамаагүй, хүйтэн абаритай Антарктидые шэнжэлэгшэшье боло, газарай гүнһөө галта шулуу малтагшашье боло, соохор үүлэнэй дээгүүр шууян дүүлин ниидэдэг шуумар түргэн самолёдые жолоодогшошье боло, колхоз, совхозуудай хонишоншье боло хамаагүй, мүнхэ Ленин хододоол шамтай сугтаа ябалсажа, шэнэ бодол, шэнэ шадал оруулжа, шэнэ ехэ хэрэгүүдтэ зоригжуулжал байхал. Эмшэ аргашан, эрдэмтэ-химигшье, инженер-электрик, малшазоотехнигшье, үрэ жэмэс үргүүлагша гү, али үхэршэн һаалишаншье бай хамаагүй, арад зоной аша туһада зорюулһан али нэгэ юумэ хэжэ байхадаа багша Лениндээ хододоо хандадаг. Тэрэнэй зохёолнууд сооһоо ямаршье юумэ ойлгодог оны̆ho арга, зүбшөөл заабари олажо абадаг. Арад түмэнэй аша туһада алдарта багшымнай хэһэн юумыень, ажал хэрэгыень хэлэжэ, тооложо барамаар аал?!.

...Кремлиин Ехэ ордон. Коммунистическэ партиин XX съездын хүдэлмэри минии һанаанда ороодхино. Түүхэтэ съездын бүхы хүдэлмэринь агуӱехэ Ленинэй үзэл сурталаар нэбтэрэнхэй байгаа. Хамтаараа хүтэлбэрилгын ленинскэ гол ёһонуудай нарин нангинаар сахигдажа байһые, хамагые илагша марксизм-ленинизмын үзэл суртaлые хоридохи съездын улам саашадань творческо ёһоор хүгжөөһэниие нюдөөрөө хараха, шэхээрээ шагнаха золтой байһандаа тон ехээр баясанаб.

Манай орондо коммунизм байгуулгын угаа ехэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхэ зуураа, XX съезд электрын хүсые бүри ехээр ашагладаг болохо хэрэгтэ шухала анхарал хандуулаа. Ленин багшамнай коммунизм байгуулгада оронoo электрификацилга тон шухала байна гэжэ заа̇һан байна. Манай орон дотор Ленинэй энэ заабари амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Хараад үзэл! Мүнөө Волга, Кама мүрэнүүд дээрэ ямар ехэ барилганууд, ямар ехэ гидроэлектростанцинууд баригдажа байнаб. Хэдэн олон асари ехэ гидроэлектростанцинууд Сибириин хүсэтэ мүрэнүүд—Ангара, Енисей дээрэ баригдажа байна гээшэб! Зургаадахи табанжэлэй һүүлшын жэлдэ манай орон дотор 320 миллиард киловатт-час электроэнерги гэхэ гү, али 1913 оной̆һоо 168 дахин ехэ электроэнерги абтадаг болохо юм. Энэмнай оронoo электрификацилха тухай ленинскэ һургаалай бодото дээрэ бэелүүлэгдэжэ байһанай эли тодо гэршэнь бэшэ аал!

Хүндэ индустриие булюу ехээр хүгжөөһэнэй үндэһэ һуури дээрэ социалистическэ хүдөө ажахы болон арадай ажахын бусад һалбаринууд түргэн дэбжэжэ, арад зоной материальна ба культурна байдал улам һайжарна. Партиин XX съездын баталан абаһан зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд соо советскэ хүнэй ажабайдалые һайжаруулха хэрэгтэ тон ехэ анхарал табигдана. Бага салин хүлһэ абадаг хүдэлмэрилэгшэдэй салиниие нэмээхэ, пенсионно тэдхэмжые гуримшуулха, салин хүлһэ бага болгонгүй хүдэлмэриин үдэрые богони болгохо, нарайлха эхэнэрнүүдэй амаралтые ута болгохо, 400 мянган һууритай шэнэ яслинуудые, хүүгэдэй садуудые бариха, шэнэ санаторинуудые, амаралтын гэрнүүдые, дунда болон дээдэ һургуулинуудые олоор бариха ба бусад олон тоото хэмжээнүүд партиин XX съездын Директивэнүүд соо хараалагданхай.

Тэдээн сооһоо нарайлха эхэнэрнүүдэй амаралтые ута болгохо тушаа һаяхан гаргагдаһан хуулиие би хүүгэдэй врач байһан туладаа тон ехээр һайшаанаб. Юундэб гэхэдэ, үхибүүдтэ түрүүшынь хоёр һара соо үлэмжэ ехэ анхарал хэрэгтэй юм. Энэ хуули хадаа манай партиин зүгһөө үхибүүд, эхэнүүд тухай тон ехэ анхарал табигдадаг байһанайнь шэнэ гэршэ болоно.

Ленинскэ партиингаа, Советскэ правительствынгаа анхаралда харюу болгон советскэ хүнүүд эрэлхэг зоригтойгоор ажаллажа, шэнэ табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын тулада хүсэ шадалаа гамнангүй оролдохобди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлээд, социалистическэ мүрысөө эршэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ байна.

Сэсэн мэргэн партимнай Ленинэй заа̇һан замаар оронойнгоо олон миллион ажалшадые коммунизмын һаруул һайхан хяра үндэр тээшэ бата найдамтайгаар хүтэлбэрилэн ябана. Энэ ехэ замдаа дайралдаһан бүхы бэрхэшээлнүүдые ажалша баатар советскэ араднай амжалтатайгаар дабан гаража, шэнэ илалтануудые түйлахань дамжаггүй.

М. Корягина, КПСС-эй XX съездын делегат, хүүгэдэй врач.

Д. ЖАЛСАРАЕВ

Түрэһэн үдэр

Хүршындэ мүнөө ехэхэн һайндэр —
Хөөрхэн харахан хүбүүн түрэбэ.
Залуу эхэ, эсэгын зүрхэндэ
Захагүй жаргалай ошон дэлгэрбэ.

Баруун ханадань Ленинэй зураг —
Баяртай эсэгэ һаналаа нээбэл:
—Владимир гэжэ нэрэтэй болог!—
Баяраа барижа ядан энеэбхилнэ.

Нарай хүбүүхэн шашхан байтараа,
Намдуухан болоод, таашаан хэбтэнэл,
Ленин багшатай бүхы наһаараа
Нэрэтэ болоһоноо мэдэһэндэл.

Ханада Ленин. Халуун харасань
Хаанаш, хэзээш дулаасуулан байха.
Хабарай наран элшэеэ сасан,
Хара шэрэмэй гарасань һайхан.

Шииираг трактор, наранда сэгээрэн,
Шэнэ газарта шугам татана.
Үдэшэлэн хүбүүнэй үлгы дээрэнь
Ильичын гэрэл яларна.

Ленинэй зохёолнууд 82 хэлэн дээрэ хэблэгдээ

Эгүүридэ мүнхэ Ленинэй зохёолнууд манай орон дотор, мүн бүхы дэлхэй дээрэ айхабтар олоор хэблэгдэнэ. 1917 онһоо 1956 оной апрелиин 1 болотор 289 миллион 770 мянганһаа үлүү тиражтайгаар 82 хэлэн дээрэ В. И. Ленинэй зохёолнууд хэблэгдэн гараа. В. И. Ленинэй «Гүрэн ба революци» гэжэ зохёол энэл саг соо 179 дахин 6 миллион 399 мянган тиражтайгаар; «Империализм болбол капитализмын дээдэ шата мүн» гэжэ зохёол 192 дахин 6 миллион 994 мянган тиражтайгаар; «Залуушуулай союзуудай зорилгонууд»—364 дахин 13 миллион 948 мянган тиражтайгаар хэблэгдээ.

1955 ондо В. И. Ленинэй хураангы биографи хоёрдохёо хэблэгдэн гараа.

Идеологическа хүдэлмэриие үргэн дэлисэтэйгээр ябуулха тухай партиин XX съездын заабаринуудые хүтэлбэри болгон, КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын Институт В. И. Ленинэй бүхы зохёолнуудай суглуулбариие ойрын жэлнүүдтэ 50 томоор гаргахаар хараална.

В. И. Ленин, Я. М. Свердлов 1918 оной ноябриин 7-до Москвадахи Революциин талмай дээрэ байна.

В. И. Ленинэй Центральна музейн экспозици. ТАСС-эй фотохроника.

Түсэбһөө гадуур 30 мянган тонно нүүрһэ малтахабди

Хүндэ промышленностиие булюу ехээр хүгжөөхэ тухай ленинскэ заабариие хүтэлбэри болгон, хара ба үнгэтэ металлургиие, мүн нүүрһэнэй, нефтяной, химическэ промышленностиие түрүүшын ээлжээндэ түргэнөөр хүгжөөхэ гэжэ КПСС-эй XX съезд заа̇һан байна. Энэ заабариие бодото дээрэнь бэелүүлхын тула манай ороной хүдэлмэришэн анги баатар зоригтойгоор тэмсэжэ байна.

Галуута-Нуурай шахтёрнуудай урда энэ талаар ехэ зорилгонууд табигданхай. Агуӱехэ Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе манай шахтёрнууд ехэ баяр баясхалантайгаар, ажалай амжалтаар угтажа, энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур 30 мянган тонно нүүрһэ Эхэ орондоо үгэхэ уялга абаа.

Өөһэдынгөө нүхэд-шахтёрнуудтай адли мүн бишье жэлэйнгээ даалгабариие августын 26-да—Шахтёрнуудай һайндэр болотор дүүргэхэ уялга абааб. Үнгэрэгшэ февраль һарынгаа түсэбые 170 процент, мартын түсэбые 150 процент дүүргээ һэм. Мүнөө апрель һарынгаа түсэбые ... процент дүүргэхэб.

Агуӱехэ Ленинэй байгуулһан Коммунистическэ партиин хүтэлбэрээр саашалаа бүри ехэ амжалта түйлахамнай лабтай.

Н. Донской, Галуута-Нуурай шахтёр.

Сагаан эдеэн дэлгэрэг

Сагаан эдеэн—һүн, тоһон гээшэ уг заяанһаа хойшо бурят зоной эдеэнэй дээжэ байһан юм. Теэд урдань бурят арадай адууһа мал тон жэжэ, үүлтэр муутай, ашаг шэмэ багатай байгаа һэн. Тиимэһээ малажал эрхилдэг байбашье, бурят зон һү, тоһо, мяха, нооһо тон багаар абадаг байгаа. Эрдэм бэшэггүй, буруугай бэлшээриһээ холо ошодоггүй байһан зон малаа культурна ёһоор эрхилхэ аргагүй байгаа бшуу.

Харин мүнөө, советскэ засагай үедэ тад ондоо болоо. Колхозно байгуулалта илажа, малажал эрхилхэ культура жэшээлэшэгүйгөөр дээшэлээ. Тэрэнэй ашаар малай үүлтэр һайжаруулагдана, байра олоор баригдана, һаалишад, малшадай мэргэжэл шадабари бүри дээшэлнэ. Тиигэжэ малһаа ашаг шэмэ улам ехээр абтадаг болоо.

Өөр дээрээ абажа хэлэхэдэ, ажалай энэ жэлэй үнгэрһэн 6 һара соо ...да даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 12.. литр һү һаагааб, тиихэдэ нёдондо энэл үе соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 800 гаран литр һү һаагаад байгаа һэм.

Агуӱехэ ленинскэ партиин зохёон табиһан зургаадахи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан һү һаалгын даалгабариие бидэ һаалишад хоёр жэл соо дүүргэхэ хүсэд аргатайбди. Би энэ жэлдэ даажа абаһан үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 3200 литр һү һааха уялга абааб. Энэ уялгаа дүүргэхэл байхаб.

М. Дармаева, Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ фермын һаалишан.

Соёл культурамнай хүгжэжэ байна

Культурна революци тушаа ленинскэ һургаалые Коммунистическэ партиимнай хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлһэнэй ашаар үнгэрһэн дүшэ шахуу жэл соо Советскэ ороной олон түмэн арадууд түүхэдэ үзэгдөө дуулдаагүй ехэ амжалтануудые түйлаа. Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр советскэ арадуудай эбтэй бүлэ соо манай бурят-монгол арадшье удхаараа социалистическэ, формоороо национальна соёл культураяа улам саашадань һалбараана.

Социалистическэ революциин аша туһаар, ород арадай ахадүүгэй туһаламжаар бурят-монгол арад түүхэтэ богони болзор соо бултадаа үзэг бэшэг мэдэхэ болоо. Мүнөө һургуули, клуб, улаан булангүй хүдөө тосхон манайда үгы юм. Республика доторнай 700 шахуу эхин шатын, долоон жэлэй, дунда һургуулинууд хүдэлмэрилжэ байна. Тэрээнһээ гадна, 20 шахуу түсгаар дунда һургуулинууд, 2 дээдэ һургуулинууд, научна шэнжэлэлгын институт хүдэлнэ. Оперо ба балетэй театр, драматическа 2 театр, хэдэн музейнүүд, культурын байшангууд, клубууд, культбазанууд республика доторнай хүдэлжэ байна. Олон тоото дуушад, артистнар, композиторнууд, уранзохёолшод, уранзурааашад республика доторнай хүмүүжэн гараа.

Ажалшан арадай сэсэн мэргэн багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэйнь ойе тэмдэглэжэ байхадаа, культурна революци тушаа Владимир Ильичын һургаалые амжалтатайгаар бэелүүлһэндээ манай республикын хүн бүхэн омогорхохо ёһоороо омогорхоно.

Түйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амархагүй гэжэ Ленин һургадаг. Тиин бидэнэр саашадань соёл культураяа улам ехээр хүгжөөхэ хэрэгтэ ухаан бодолоо, оюун бэлигээ зорюулха ёһотойбди.

М. Хомонов, филологическэ наукануудай кандидат.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Братска ГЭС-эй плотиный хажуугаар хэгдэхэ харты барилгын участогай бригадир В. П. Федоров, эрхим бульдозерист Коробковто даалгабари үгэжэ байна.

С. Граховскиин зураг.

Ленинскэ парти—советскэ арадай шалгарһан вождь мүн

Манай Эхэ ороной, манай арад зоной ажабайдал Коммунистическэ партиин үзэл сурталай болон ажал хэрэгүүдэй һуларшагүй туяагаар гэрэлтүүлэгдэнэ.

Коммунистическэ парти ленинизмдэ үнэн сэхэ байдаг туладаа иладаг байгаа, иланашье. КПСС-эй XX съезд, тэрэнэй урагшатай һайн хүдэлмэри, баталан абаһан түүхэтэ шиидхэбэринүүдынь ленинизмын үзэл сурталда партиин ба бүхы советскэ арадай үнэн сэхэ байһыень эли тодоор гэршэлэн харуулаа. Партиин XX съездын дүнгүүдтэ зорюулагдаһан Московско «Динамо» заводто болоһон митинг дээрэ заводой хүдэлмэрилэгшэ А. Костырева ехэ зүбөөр иигэжэ хэлээ:

— Агуӱехэ Ленинэй эгүүридэ мүнхэ һургаалай ёһо гуримуудай бэелүүлэгдэжэ байһаниинь с'ездын материалнуудтай танилсахадамнай харагдана. Хэтэдээ мүнхэ, түрэл дүтэ Ильичын өөрөө с'езд дээрэ байгаад, хүдэлмэрииень ударидажа, һургаал заабари үгэжэ байһан шэнги байгаа.

Агуӱехэ Лениндэ арадай үнэн сэдьхэлһээ дуралдаг залиршагүй дурлалшье, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ленинскэ дотоодын ба гадаадын политикые арад зоной нэгэн һаналаар һайшаадагыншье эдэ үгэнүүд дотор харагдана. Парти хадаа манай шалгарһан эмхидхэгшэ ба ударидагша, бүхы илалтануудыемнай зоригжуулагша мүн гэжэ арад мэдэнэ. Коммунистическэ партиие байгуулагша, тэрэнэй вождь В. И. Ленин иигэжэ хэлээ һэн:

«Хүдэлмэришэнэй партиие хүмүүжүүлхэдээ марксизм хадаа хуули засаг абажа шадаха, социализм тээшэ бүхы арадые ударидажа, шэнэ байгуулалта эмхидхэжэ ба залан хүтэлбэрилжэ шадаха, бүхы ажалшадай багша, ударидагша, вождь байжа шадаха пролетариадай авангардые хүмүүжүүлнэ...» (Зохёол, т. 25, хуудаһан 376).

Общественнэ хүгжэлтэдэ үргэн ниитэ арад зон шиидхэхы үргэтэй юм гэһэн марксизм-ленинизмын һургаалые парти өөрынгөө ажал-ябуулгын эшэ үндэһэн болгоно. Түүхэ зохёон байгуулагша, бүхы материальна болон оюун бэлигэй баялигуудые бүтээгшэ—арад зондо алба хэлгые парти өөрынгөө гол зорилго болгон табина. Партимнай үргэн ниитэтэй холбоо барисаагаа эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлнэ, ажалшан арадай түрүү, ушар ёһо мэдэдэг түлөөлэгшэдые зэргэдээ абажа, өөрынгөө зэргые бэхижүүлнэ. 1956 оной февралиин 1-дэ КПСС-эй зэргэдэ 7. 215. 505 хүн байгаа һэн. Энэнь XVIII с'ездын үеынхидэ орходоо гурба дахин шахуу олон, тиихэдэ КПСС-эй XIX с'ездын үедэ партиин зэргэдэ байгаашадта орходоо 333 мянган хүнээр олон болоо.

Энэ хадаа имагтал тоо мэдээнүүд бэшэ, тоогоор харуулһан баримтанууд бэшэ юм. Энэ хадаа Коммунистическэ партиин политикые арад зоной эдэбхитэйгээр дэмжэдэгэй, арад олон ниитын мэдэрэлэй болон эдэбхиин ургаһанай, коммунистнуудай партине—өөрынгөө дайшалхы авангардые жэлһээ жэл бүри олошоруулха гэһэн арад олониитын зориг хүсэлэй эли тодо гэршэ болоно. Манай партида хүнүүд өөртөө ашаг туһа бэдэржэороно бэшэ, харин агуӱехэ зорилго бэелүүлхын—коммунизм байгуулхын тулада ороно. Партиин зэргэдэ жагсан орохо гээшэ—шэнэ, бүри харюусалгатай уялгануудые өөртөө даажа абаһан, мүн авангардын ходоодоо бэелүүлдэг шэнэ, бүри орёо ба бэрхэтэй зорилгонуудые үнэн шударгыгаар дүүргэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлһэн ябадал мүн гэжэ тэдэнэр мэдэнэ. Коммунистическэ партиин зэргын шууд ургалта хадаа тэрэнэй арад олониитэтэй гүнзэгы, бата бэхи барисаатай байһыень гэршэлнэ. Марксистско-ленинскэ теореор зэбсэгжэһэн партиин ударидадаг арад хадаа шэнэ ажабайдалые амжалтатайгаар зохёон байгуулагша, коммунизмын илан мандаха үдэрые дүтэлүүлэгшэ агуӱехэ, диилдэшэгүй хүсэн мүн гэжэ һүүлэй арбаад жэлнүүдтэхи общественнэ хүгжэлтын түүхэ элеэр харуулаа.

Коммунистическэ парти хадаа советскэ арадай агуӱехэ бүтээгшэ хүсэ шадалые бадаруулан үүсхээд, үг зорилгоёо бэелүүлгэдэ зорюулна. Советскэ арад дотоодын болон гадаадын бүхы дайсадтай хүшэр хүндэ тулалдаа хэхэдээ Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябаһанайнгаа ашаар илаа. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри хадаа социализм байгуулаад, коммунизмда шата дамжан орохо зорилго бэелүүлжэ эхилхэ арга манай арадта олгоо.

Коммунистическэ байгуулалтадаа түйлаһан амжалтаараа советскэ хүнүүд омогорхохо ёһоороол омогорхоно. Гэбэшье, ленинскэ заабариие дүүргэлтэ болгон парти хадаа социалистическэ байгуулалтын угаа ехэ арга боломжонуудые ашаглан, советскэ арадай ургажа байгаа эрилтэнүүдые бүри дүүрэнээр хангаха хэрэгые, мүн саашадаа хэгдэхэ юумые нэн түрүүндэ хараадаа абана.

Ехэрхүү, һайзагай зантай, нэгэ юумэ түйламсаараа һанаагаа амаршадаг хүнүүдые парти эрид шууд шүүмжэлнэ. Түйлаһан амжалтанууднай ехэ, Тиигэшье, манда үшөөл олон дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй олон зорилгонууд бии.

Эдэ дутагдалнууд, шиидхэгдээгүй зорилгонууд тушаа партимнай арадтаа ленинскэ ёһоор, сэхэ руунь хэлэнэ. Парти нэн түрүүн өөртөо, өөрынгөө бүхы организацинуудта бүхы коммунистнуудта шанга эрилтэ табина. Манай парти саг барижа байдаг парти юм. Тиимэһээ ямаршье шухала хэрэгэй амжалта тэрэнэй хүтэлбэриһөө, тэрэнэй ... гуудтахи организацинуудай ажал-ябуулгаһаа дулдыдаг байна. Эгээл тиимэһээ оронойнгоо үмэнэ табигдажа байһан зорилгонуудые бэелүүлгэдэ нэн түрүүн партийна организацинуудые элсүүлхэ талаар партимнай ехэ хүдэлмэри хэжэ, дутагдалнуудые тэсэдэггүйгөөр коммунистнуудые хүмүүжүүлдэг.

Оронойнгоо болон арадайнгаа шэнэ зорилгонуудые табиха зуураа, парти хадаа ажахын байгуулалтада ... лүүлдэг эмхидхэлэйнгээ хүдэлмэри шэнэдхэн һайжаруулха, промышленность болон хүдөө ажахые һайнаар хүтэлбэрилхэ тушаа анхарал ехээр табина ... лэдбэритэй, мүн фабрика ба заводууд, колхоз, совхоз болон МТС-үүдтэ хүдэлмэрилдэг хүнүүдтэй нягта барисаатай байха эрилтэ бүхы организацинуудтаа үмэнэ парти табина.

Ленинизмын олон тоото дайсадтай ... һэн үсэд шанга тэмсэл соогуур ... жаһан, хэдэн арбаад жэлнүүдэй туршада бүридэһэн партийна зэргэнүүдэй ... та нэгэдэл хадаа манай партиин түйлаһан илалтануудай эшэ үндэһэниинь ... Бүхы советскэ байгуулалтын ... политическэ нэгэдэл, марксизм-ленинизмын хэлбэришэгүй ёһо гуримууд хадаа Коммунистическэ партиин бата бэхи нэгэдэлэй үндэһэниинь болоно. Империалистнуудай хүлэһэншэ Бериин ... банда партиин Центральна Комитетэй ... элишэлэгдэһэн байна. Түс банда партиин энэ бата нэгэдэлээр һамна сохигдоо. Манай партиие доторһоонь һандаргаха, ... ниие хүсэгүй һула болгохо, тэрэнэй ... гэдэ абирталга гаргаха гэһэн социализмын дайсадай һанал бодолынь ... тоогүй. Мүнөө Коммунистическэ парти өөрынгөө бата бэхи нэгэдэлээрээ ... хэзээнэйхиһээшье түгэлдэр ехэ ... болонхой.

Партийна ажабайдалай ленинскэ ...

...агуухэ туг доро

Москва. Кремлиин Ордон соо байдаг В. И. Ленинэй кабинет, квартира хара... хүдэлмэришэд, колхознигууд, албахаагшад болон һурагшад эдэ үдэрнүүдтэ ... олоороо ерэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Московско областиин Волоколамска районой «Путь Ильича» ...хүдөө ажахын артелиин (Кашино тосхон) колхознигууд В. И. Ленинэй каби...н ороод байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ленинизмын һургаал хэтэ мүнхэл!

...одой түрүүшын революциин Самара городой электростан... машинистаар ажаллажа байһэлэйб. Тиихэ зуураа, түрүү хү...ришэд-коммунистнуудай ту...хаар хүдэлмэришэн ангиин ...рилгые мэдэхэ болоожо эхилээ. Үзэг бэшэг мэдэхэтэй үгытэй, ...ы мананда төөрижэ ябаһан ...ниитэ хүдэлмэришэдтэ, үгы... таряашадта агуухэ Лени...нүүд ямар тодо, ойлгостой, ...ы удхатай байгааб! Ленинэй ...д тэдэндэ утайнь зорилгые, ...й дабаха замые эли тодо болгэгшэ бэлэй. Тиигэжэ хама...агша ленинизмын туг доро миллион хүдэлмэришэд, үгы... таряашад нэгэдэн жагсаһан ... 1905—1907 онуудай рево... болоожо байха үедэ большe... ленинецууд хүдэлмэришэ...ида туйлай ехэ хүмүүжүүл...дэлмэри ябуулаа һэн. Тэрэнэй ... революционно хүдэлөөндэ ...түмэн хүдэлмэришэд хабаа... бэлэй. Мүн бишье тэдэнэй ... жагсалсаһан байгааб.

...сүлөөгэй түлөө тэмсэлэйнгээ ...ё бэрхэтэй байгаа һаань, хүдэлмэришэд гэдэргээ сухарингүй шэн зоригтойгоор тэмсэдэг бэлэй. Тиигэжэ ленинскэ партиин хүтэлбэрсэр 1917 ондо хаанта засаг ба капиталистнууд унагаагдаад, дэлхэй дээрэ эгээн түрүүн хүдэлмэришэд, таряашадай социалистическэ гүрэн байгуулагдаа һэн. Энэ һүр жабхаланта агуухэ революцида хабаадалсажа, тэрэ ондо Коммунистическэ партиин гэшүүн болоо һэм.

Арад зонтоёо хододоо нягта холбоотой, ленинизмын һургаалда хододоо үнэн сэхэ байдаг тула партимнай хүсэтэй юм.

Партиин XX съездын шиидхэбэринүүд түүхые байгуулагша арад зондоо шэнэ хүсэ зориг нэмээбэ. Бидэ, үнинэй коммунистнууд, бүхы арадтаяа хамта КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бүримүһэн һайшаанабди. Партиин Центральна Комитет хамтаараа хүтэлбэрилгын ленинскэ ёһо гуримые наринаар сахин, арад зоноо ленинскэ замаар бата найдамтайгаар коммунизм тээшэ хүтэлжэ ябана.

И. Армянинов, 1917 онһоо хойшо КПСС-эй гэшүүн.

Ш. НИМБУЕВ

Агуухэ Лениндэ

Үнэнэй хүсөөр ажалшадые бодхоон,
Үргэн Россие һэрэжэ байхадаа,
Олоной хүсые тэмсэлдэ жагсаан,
Октябрьска илалтада ошожо ябахадаа

Холонхой гартай барлагайда түрөөд,
Хохир дээрэ шашхажа хэбтэхэдэм,
Баядта заруулжа, баһуулжа тулишоод,
Баабай, эжыгээ ооголжо ябахадам

Аяар холоһоо ажаглан хараад,
Ахир һулахан абяаем шагнаад,
Һанажа байгаат: «Хүбүүхэн, хосорхогүйш,
Һайхан жаргал арадтаяа эдлэхэш,

Үнэн ерэжэ үүдээртнай орохол,
Үгытэй байдал үгы болон ошохол,
Гэр соотнай шэдитэ гэрэл носохол,
Гэгээрэл эрдэм ханитнай болохол».

Олон жэлнүүд үнгэрэн ошоо,
Оромнай танишагүй һайхан болоо.
Нам шэнги үй түмэн хүнүүд
Нарата оронойнгоо бүрин эзэд болоо.

Тэдэнэр золоо Танай гарһаа абаа,
Тэмсэл, ажалай үргэн замаар ерээ,
Тугыетнай тэнгэри хүрэтэр үргөө,
Һургаалыетнай замай одон болгоо.

Ашата эсэгэ, Ленин багшамнай,
Агуухэ, арюун хэрэгтэтнай
Наһан соогоо үнэн ябахаар
Нангин шахаа тангариг үргэнэб.

Ленинэй зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ

Ленинэй олон зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэн гараа. Дайнай урда тээхи жэлнүүдтэ Ленинэй 8 зохёолнууд 62 мянган тиражтайгаар, 1946—1956 онуудта Ленинэй 20 зохёолнууд 68 мянган тиражтайгаар бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн байна. Ленинэй иимэ зохёолнууд хэблэгдээ гэбэл: «Агуухэ үүсхэл», «Мүрысөө яажа эмхидхэхэб?», «Коопераци тухай», «Ородой социал-демокрадуудай зорилгонууд», «Залуушуулай союзуудай зорилгонууд», «Империализм болбол капитализмын дээдэ шата мүн», «Гүрэн ба революци», «Советскэ засагай ээлжээтэ зорилгонууд», «Социализм ба шажан», «Апрельскэ тезисүүд», «Алхам урагшаа, хоёр алхам гэдэргээ», «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика», «Коммунизмда «зүүнэй тала баримталһан» үхибүүн ёһоной үбшэн», «Багашье һаа, һайниинь дээрэ» г. м. бусад олон зохёолнууд.

Ленинэй ордента заводто

—Манай завод баригдажа, «зүүнһээ гараһаар» яһала үнихэн болоожо байна. Заводоймнай түүхын хуудаһануудые ираад, ираад үзөөл һаа, хүндэ индустриие булюу түргэнөөр хүгжөөхэ гэһэн ленинскэ заабариин бодотоор бэелүүлэгдэжэ байһые ойлгоод лэ орхихо байхат,—гээд Улан-Удын Ленинэй ордента паровозо-вагонно заводой партийна комитедэй секретариин орлогшо нүхэр Рандал Тинатович Рабданов хөөрэхэ хоорондоо, кабинедэйнгээ сонхоор газаа тээшээ харана. Залуухан хүбүүн байхадаа заводто ажаллахаяа ерэһэн энэ нүхэрэй үһэниинь жэгдэдээ шахуу бууралтажа эхилэнхэй, нюурайнь нимгэн уршалаанууд наһанайнь тоое бүридхэн абажа байһан шэнгеэр энеэбхилхэ, миһэлзэхэ бүринь эли болон суглараад орхино.

— Эндэтнай урдань бүтүү балай нарһан тужа байгаа һэн гэлсэдэг. Харин мүнөө ямар ехэ завод баригдаад, хүсэтэ ехэ паровозуудые бүтээжэ байна гээшэб!

Эндэ ургажа, хүмүүжүүлэгдэжэ гараһан мэргэжэлтэд, ажахын хүтэлбэрилэгшэдһөө гадна, юрын ажалша уран гартай хүнүүд тухай бидэндэ хэлэжэ үгыт гэжэ хандабабди.

Тиихэлээрнай манай нүхэр ехэл зүбшөөһэн, дэмжэһэн хэбэртэй болоһон аад, юугээшьеб үгылһэн шэнгеэр столойнгоо һугалга уудалаад орхибо. Уданшьегүй тэндэһээ нэгэ тэбхэрхэн саарһа гаргажа хараһанайнгаа һүүлээр:

— Котельнэ цехын партийна организациин секретарь Чечеткин, булад хайлуулдаг цехын... Шибанов, центральна лабораториин начальник Садохин, «Локомотив» газетын харюусалгата секретарь Чебунин, ОКС-эй главна инженер Попов, инженер Параднов гэгшэд манай заводой түүхэ бэшэхэ гэжэ томилогдоһон зон, — гэжэ тэрэ хүхюутэйшэгээр хэлэбэ.

— Эдэ нүхэднай бэшэжэ эхилээ тээшэ гү?

— Эхилээшье гэхэдэ болохо. Ехэхэн ажал гээшэ ааб даа. Тэдэнэр юу хээхэ суглуулһан, бэдэрһэп байха. Теэд эдэ нүхэдөө ажалһаань үшөө сүлөөлөөдүй байнабди. Заводойнгоо түүхэ һайнаар зохёон бэшэхын тула нэгэ жэлэй болзор үгэнхэйбди,— гэжэ нүхэр Рабданов хөөрөө бэлэй...

Хорёод гаран жэлэй туриа дотор энэ заводой хэһэн бүтээһэн юумэниинь тон лэ ехэ даа. «Сибириин ехэ харгыгаар шэнхинүүлээд ерэһэн паровозые шэнэлэн заһахынгаа» хажуугаар тус завод арадай ажахын али бүхы һалбаринуудта хэды олон мэргэжэлтэй бэрхэ кадрнуудые бэлэдхэжэ үгөө гээшэб! 1936 оной февралиин 14-дэ паровозо-вагонно заводой Культурын ордон соо болоһон суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, нүхэр Лазарь Моисеевич Каганович ингэжэ тэмдэглээ бэлэй:

— Танай заводые энэ Улан-Удэдэ барихадаа гансахан лэ паровоз, вагон бүтээхэ, заһабарилха һэн гэжэ парти, правительство бодоно бэшэ, харин энэ завод Бурят-Монголые элдэб кадрнуудаар хангаха гол гуламта болохо һэн гэжэ найдагдана.

Энэ хэлэһэн үгэнүүдынь ямар тодоор бэелүүлэгдээ гээшэб! Урдань паровозо-вагонно заводто хүдэлмэрилһэн нилээд олон хүнүүд мүнөө мэдээжэ ехэ хүтэлбэрилэгшэд болотороо ургажа гаранхай. Заводто техник байһан Цырендоржи Эрдынеев Зэдын комбинадта байдаг парторг болоожо КПСС-эй ЦК-һаа табигданхай. Сахариг бүтээдэг цехын мастер Павел Бурлов манай республика соохи томохон промышленна предприятинуудай нэгэндэ директор болоод байна.

Энэ заводто хүдэлмэрилжэ эхилһэн олохон нүхэд ондоошье область, хизаарнуудта партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд гү, али ажахын хүтэлбэрилэгшэд болоожо дэбжүүлэгдэнхэй. Жэшээлэн абаад харахада, котельщигээр ажаллажа байһан нүхэр Терновой мүнөө үедэ Новосибирскэ паровоз заһабарилдаг заводой главна инженер болонхой. Үгышье һаа, энэ заводто арбаад жэл ажаллаһан нүхэр Гаркун Ворошилов-Уссурийска паровоз заһабарилдаг заводой начальнигаар томилогдобо. Тиихэдэ нүхэр Воронин Михайло-Чесноковско паровоз заһабарилдаг заводые хүтэлбэрилжэ байна. Энэ мэтын жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа нилээд холо ошохо юм.

Ажалай үндэр бүтээсын мастернууд ордента заводто һараһаа һарада, жэлһээ жэлдэ олошорно. Суута строгальщик СССР-эй Верховно Соведэй депутат Е. Курочкин, габшагай бэрхэ фрезеровщик Чернышев, токарьнууд Качунас, Татаринов, Багаев, Поздеев, фрезеровщигууд Романов, Сандакова ба бусад олон бии.

Заводойнгоо ургаха хүгжэхэтэй хамта, эндэ ажалладаг жиирэй хүнүүд, олон яһатанай түлөөлэгшэд мэргэжэлтэй шадабаритай болоожо, хүдэлмэришэн ангиин хүндэтэй ехэ бүлэ соо бодото ёһоор оробо. Тэдэнэй үрэ хүүгэдынь барандаа эрдэм соёл шудалжа, Эхэ орондоо ашатай туһатай хүнүүд болон ургана...

Заводой шэрэм шудхадаг цехын слесарь Василий Яковлевич Олзоев тухай манай республикын хүн зон барандаа шахуу мэдэхэ байха. Теэд энэмнай хүнһөөл һаа ондоо, онсо ехэ алдар габьяатай нүхэр бэшэ. Урдань одоол «хэбтэһэн хони бодхоохогүй» гэжэ хэлсэдэгэй ухаанай нэгэл тиимэ номгон даруу даа, үлүү дутуу үгэгүй юрын лэ үнэн сэхэ ажалша хүн ха юм.

— Хүүгэдтнай булта хүл дээрээ гараа гээшэ бээз, юрэдөө ажалһаа гаража, амарха тэниихэ хирэтнай болоногүй аал? — гэжэ Василий Яковлевичын цех соогоо ажаллажа байха үедэ асуубабди.

—Хүүгэдшье яһала хүнэй зэргэ болоожо байнал даа. Ехэ хүбүүм врачаар ажаллажа байна. Ехэ басагамни Иркутска медицинскэ институт дүүргэнхэй, заводойнгоо дэргэдэхи поликлиникэдэ врачаар хүдэлдэг. Надежда басагамни хоёрдохи жэлээ Москвада аспирантурада һуража байна. Катя басагамни Оронгын дунда һургуулида багшаар хүдэлмэрилнэ. Миша хүбүүмни Иркутска финансово-экономическа институт дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр республикынгаа Финансын министерстводэ ажаллаһаар. Дарья басагамни Улан-Удын зооветеринарна институт дүүргээд, зоотехнигээр ажаллажа байна. Борис хүбүүмни Алма-Атын хүгжэмэй һургуулида һурана. Одхон хүбүүн Сашамни энэ жэлдэ 10-дахи класс дүүргэжэ гарахаяа байна,—гэжэ хэлээд дала хүрэжэ ябаһан Василий Яковлевич сэдьхэлээ ханангяар энеэбхилнэ.

— Теэд та өөр тухайгаа, Елена Ермолаевна тухай юушье хөөрэбэгүйлта?

—Зугаалхашье юумэн олон лэ байна даа. Урдань үгытэй ядуу ябаһан бурят арадта зол жаргал, эрхэ сүлөө, эрдэм һургуули олгоһон багша Лениндээ, Коммунистическэ партидаа үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэб. Хүдэлмэришэн ангиин, Коммунистическэ партиин хэһэн тэмсэлэй түүхые һайнаар шудалжа, тэрээнһээ һургаал абажа Эхэ орондоо аша туһатай, ажалай баатарнууд болохыень манай залуу үетэндэ хүсэхэ байнаб, — гээд Василий Яковлевич ажагшьегүй аалиханаар үргэлжэлүүлнэ.

— Елена Ермолаевна хэр байнаб?

— Бараг лэ даа, яашаха һэм. Тээсгэн мартын 8-да гээшэ һэн гү, Культурын ордон ошожо, хүн зоной урда үгэ хүүр хэлээбши. Хүүгэдээ хайшан гэжэ үдхэһэн, бодхоһон тухайгаа хөөрэжэ үгыш гээ юм гү даа. Теэд юушье хөөрөөд орхихоб даа. Дүрбэн хүбүүд, дүрбэн басагадни өөдөө болоожо байна, гүрэн түрэмнай тон ехээр туһална гээшэ лаа, тэрэнэйл ашаар энэ болообди гээ юм бэзэ,—иигэжэ хэлээд үбгэн хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Эгээл энэ мэтын юрын хүнүүдэй үнэн сэхэ ажалай ашаар,ород, бурядһаа эхилээд бусад олон яһатанай түлөөлэгшэдэй хүсэл оролдолгын ашаар паровозо-вагонно завод амжалтатай һайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Табадахи табанжэлэйнгээ түсэбые нёдондо жэлэй декабрь һарада дүүргэһэн байгаа. 1955 ондо урда жэлэйхидээ орходоо найман процентээр үлүү олон паровозуудые заһабарилан гаргаа. Заводой ухаалан зохёогшод дүрбэн миллион шахуу түхэриг гүрэнэй мүнгэ зөөриие алмаха арга олоһон байна. Эдэ тоонуудһаа харахада, шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэриин технологиие һайжаруулха талаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ.

Зургаадахи табанжэлэй турша дотор үйлэдбэриингөө хүсые, техническэ зэбсэгжэлгэеэ улам бүри эршэдхэжэ, тус завод шэнэ шэнэ продукци гаргаха, бүри ехэ амжалта туйлаха байһаниинь лабтай. Партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ хүн бүхэн өөһэд өөһэдынгөө урдахи түсэбые зохёожо, ерээдүйн асари ехэ ажалда хубитаяа оруулхые оролдоно.

Заводой хэһэн бүтээһэн хэрэгыень Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство үндэрөөр сэгнэжэ, тэрээндэ Ленинэй орден шагнал болгон барюулһан юм. Энэ ехэ хайрань заводой хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые, залуу шинраг, зоримгой хүдэр хүдэлмэришэ хүбүүд, басагадые шэнэ, бүри ехэ илалта тээшэ уряалан дуудана.

Ч. Намжилов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ПВЗ-гэй паровозо-механическа цех. Энэ цехын коллектив байгша оной I кварталай түсэбые 108 процент дүүргэбэ. Мүнөө тэдэнэр ажалшадай уласхоорондын һайндэр — Майн Нэгэнэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, апрель һарынгаа түсэбые баһал үлүүлэн дүүргэхэ уялга абаһан байна.

А. Мантаевай фото.

...е хамтаараа хүтэлбэрилгын ле... ёһо гуримуудые дахяад хүсэн...уулһанһаа хойшо Коммунисти... партиин хүсэниинь бүри ехэ бо...

...ина ажабайдалай демократиче...нэ һуурине наринаар сахилга ха...тиин дайшалхы хүсэ шадалтай ...гол эшэ үндэһэн, арад олониитые ...рилэгшэ, вождь байһан үүргээ ... амжалтатайгаар дүүргэхэ шуха...ээл мүн гэжэ Ленин заадаг ...адимир Ильич ингэжэ бэшээ һэн: ... бүхы хэрэгые партиин бүхы ...хэ гү, али түлөөлэгшэдөөрөө ...һан тэгшэ эрхэтэйгээр, ямаршье ...гарганүйгөөр эрхилдэг; зү... тушаалта хүнүүд, бүхы хүтэл... коллегинүүд, партиин бүхы ...аанууд—һунгагдадаг, тоосоогоо ...элгэгдэдэг юм» (Зохёол, т. 11, ...96).

...нэгэн хүнүүдтэ шүтэхэ ябадал ...партиин болон арад олониитын ...ига болгодог, тэдэнэй зохёохы ...бөөшолуулдаг байна. Ганса нэ...удтэ шүтэхэ, нэгэ хүнэй һанал ...ура зорлтые коллективэй-пар...рэнэй Центральна Комитедэй ...нгто зүришүүлэн табиха гээшэ ...харзалагдаһан гурим заншалые ...улагаар эдэһэн ябадал болоно. ...ний Ленин нэгэнтэ бэшэ, оролт...р һануулдаг һэн: «...Центральна... хадаа с'ездһээ с'езд хүрэ...иин ёһо гуримуудые наринаар ...эдэниие ойлгуулан тайлбарил...ол, том 13, хуудаһан 116).

...Ленин ганса нэгэ хүнүүдтэ шү...лтай, тэрэниие багаханааршье ...ушартай бүхы наһан соогоо, ... ажал-ябуулгаараа тэмсэдэг ...схоофондын хүдэлмэришэной ...й үнинэй ажал-ябуулагшадай ...ара Цеткин 1922 оной һүүлээр ...Ильичтэй уулзаһан тухай...аал соогоо һонирхолтойгоор ...айгаа. Үбшэлһэнһөө болоожо ...соо хүдэлмэрилөөгүй байһа... хүдэлмэридөө гараһанайнгаа ...Центральна Комитедэй хүдэл...лбэритэйгээр хамаадаагүй са... абан, Клара Цеткиндэ ...жэ хэлээ һэн:

...ида болон бусадшье оронууд... түүхэ намшьегүйгөөр ураг... Манай партийна нүхэдүүд ...р хүдэлөө, энэнь лэ хадаа ... бишүү...

... иимэ һайн һайхан да... партиин Центральна Ко...мтаараа хэдэг ажалай, хам...лбэрилгын ёһо гуримуудые ... ехээр хүндэлдэг байһаниие ...тодоор харуулнал.

Партийна ажабайдалай, партийна хүтэлбэриин ленинскэ ёһо гуримуудые дахяад хүсэндэнь оруулаад байхадаа манай партиин Центральна Комитет, тэрэнэй Президиум болбол партиингаа үмэнэ, арад зонойнгоо үмэнэ ажал-ябуулгаһа гүнзэгы партийна үзэл сурталай, шууд сэхэ үндэһэ һуури дээрэ табижа шадаһан, хүндэлэгдэхэ ёһоороо хүндэлэгдэдэг, нягтаар нэгэдэһэн хүтэлбэрилэгшэдэй коллектив байһанаа харуулаа. Партиин Центральна Комитет, тэрэнэй Президиум хадаа хамтаараа хүтэлбэрилгын жэшээ харуулна. Һүүлшын жэлнүүдтэ хаһа сагтаа үнгэргэгдэһэн КПСС-эй ЦК-гэй Пленумууд партиин ба ороной ажабайдалда тон шухала үүргэ дүүргээ. Пленумууд дээрэ Центральна Комитет хадаа бүхы партиингаа үмэнэ, бүхы арадайнгаа үмэнэ хүдөө ажахын болон промышленностиин хүгжэлтэдэхи ехэнүүд дутагдалнуудые ленинскэ ёһоор сэхэ рүүнь, принципиальнаар элирүүлээ. Эдэ дутагдалнуудые усадхаха замуудые заагаа, арадай бүхы ажахые саашаданъ дэбжээхэ хойшолуулашагүй зорилгонуудые табиһан байна.

Центральна Комитет хадаа хүндэ индустриие булюу ехээр хүгжөөхэ тухай Ленинэй зохёоһон партиин генеральна хараа шугамһаа хадуурха гэһэн һэдэлтые саг соонь болюулаа, манай орондо социализм байгуулха тухай асуудалда гараһан бусайдалые эрид шүүмжэлэн заһаа. Ондо-ондоо социальна системэтэй гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха, экономическа мүрысөө хэхэ тухай ленинскэ ёһо гуримуудые бэелүүлгэдэ Центральна Комитедэй гаргаһан эдэбхи хадаа Советскэ Союзай гадаадын политическэ ажал-ябуулгада горьтой ехэ амжалтануудые туйлаха арга олгоо. Манай парти олониитын дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Партимнай идеологическа хүдэлмэриие, пропаганда болон агитациие шэнэдхэн һайжаруулжа, коммунистическэ байгуулалтын тодорхой зорилгонуудтай, ажабайдалтай, манай арадай гол шухала хэрэгүүдтэй идеологическа хүдэлмэриие нягтаар холбожо ябуулна.

Парти, тэрэнэй Центральна Комитет хадаа марксистско-ленинскэ теориин сэбэр байлгые нюдэнэй сэсэгы мэтээр хамгаална, эгээл түрүү революционно наукые—марксизм-ленинизмые шудалха ба саашадань творческоор хүгжөөхэ хэрэгтэ һанаа амараар хандаха ябадалтай шангаар тэмсэнэ.

КПСС-эй XX с'ездын шиидхэбэринүүд хадаа түүхын шэнэ дүй дүршэлдэ үндэһэлэн марксистско-ленинскэ теориие ёһотой творческоор хүгжөөһэн гайхамшагта жэшээ болоно. Эдэ шиидхэбэринүүд хадаа манай ороной ба уласхоорондын харилсаануудай мүнөөнэй үеын хүгжэлтые гүнзэгы научнаар шэнжэлээд, манай Эхэ орониие бэхижүүлхын түлөө, коммунизм байгуулхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдалай оршохын түлөө амжалтатайгаар тэмсэхэ тодорхой программые парти болон бүхы советскэ арадта үгөө.

Коммунистическэ партиин документнүүд хадаа пропагандын гол зорилго— марксизм-ленинизмын теориие гансахан тайлбарилха бэшэ, харин тэрэниие бодото ажабайдалда бэелүүлгэдэ туһалха хэрэг болоно гэжэ һургана.

Өөрынгөө зэргэнүүдэй нягта нэгэдэлдэ, бүхы советскэ арадай нэгэн һаналаар дэмжэлгэдэ түшэглэн, Коммунистическэ парти, тэрэнэй Центральна Комитет хадаа экономическа ба культурна хүгжэлтын шэнэ ехэ зорилгонуудые оронойнгоо урда табяа. Эдэ зорилгонууд XX съездын баталан абаһан КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоото элидхэл тушаа резолюци соо, зургаадахи табанжэлэй түсэб тушаа Директивэнүүд дотор тобшо тодорхойгоор харуулагдана. Арадай ажахын зарим нэгэн һалбарнуудта бии байгаа дутагдалнуудые усадхаха, манай Эхэ ороной экономическа хүсэ шадалые саашадань улам бэхижүүлхэ, тэрэнэй нангин хилэнүүдые бүри дабагдашагүй болгохо, советскэ хүнүүдэй материальна ба культурна ажабайдалай хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгые парти өөрынгөө гол зорилго болгон табина. Хүдэлмэришэн анги ажалша таряашад хоёрой холбоо барисаае хэлбэришэгүйгөөр бэхижүүлхэ, ленинскэ национальна политикые шууд сэхээр бэелүүлһэнэй үндэһөөр СССР-эй арадуудай хани барисаае бэхижүүлхэ тушаа партимнай ехэ оролдолго гаргана.

Советскэ арад коммунизмын илаха байһанда этигэнэ. Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа туйлаһан хэдэн арбаад жэлэй ажалайнь ба тэмсэлэйнь дүршэл иимэ этигэл тэрээндэ түрүүлнэ. Өөрынгөө ленинскэ Центральна Комитедые тойрон нягтаар жагсаһан партиин ургажа, бэхижэжэ байгаа нэгэдэл энэ этигэлые бүри ехээр хатуужуулна. Манай багша агуухэ Ленинэй зааһан, түүхээр шалгагдаһан, баталагдаһан, имагта зүб замаар арад зонтоёо хамта, арад ниитэеэ хүтэлэн манай парти урагшаа дабхина.

Дэлхэйе хубилган шэнэдхэгшэ марксизм-ленинизмын һургаалай туг доро Коммунистическэ парти советскэ арадые коммунизмын дүүрэн илалтада хүргэхэл.

С. СУТОЦКИЙ.

СССР-эй ба Великобританиин хүтэлбэрилэгшэдэй хэлсээн

ЛОНДОН, апрелиин 19. (ТАСС-эй тусхай корр.). Нэгэ талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущевэй, нүгөө талаһаа Великобританиин Премьер-Министр А. Иденэй болон английскэ бусад хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондоо хэлсээ хэжэ эхилхэ тухай хоёр талын зүбшэжэ абаһан коммюнике Великобританиин гадаадын хэрэгүүдэй министерство мүнөө үдэшэ толилоо.

Коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Мүнөөдэр 15 час 30 минутаһаа 18 час 00 минута хүрэтэр Даунинг стрит үйлсын арбадахи номерой байшан соо советскэ ба английскэ хүтэлбэрилэгшэд хөөрэлдөө. Хөөрэлдөөндэ:

Английскэ талаһаа — А. Иден, Р. Батлер, Селвин Ллойд, А. Киркпатрик, Н. Брук, У. Хэйтер, Г. Холер ба Т. Б. Имлоз;

Советскэ талаһаа—Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев, Н. А. Михайлов, А. А. Громыко, Я. А. Малик, П. Н. Кумыкин, В. Я. Ерофеев, О. А. Трояновский, Ю. С. Жемчужников хабаадалсаа.

Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй удха ба ябаса ямар нэгэн тодорхой асуудал шиидхэхэ зорилгоор эртээнһээ хараалагдаһан зүбшэхэ зүйлтэй зүблөөн шэнги байһа, харин хуулита бэшэ хэдэн дискуссинүүдэй шэнжэтэй байба, тиигэжэ нюусаар үнгэргэгдэжэ, хэлсэһэн юумэ тунхаглагдахагүй, имагтал тэрээн тухай зүбшэжэ абтаһан коммюнике толилогдожо болохо гэжэ хэлсэгдээ. Ямар асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэһэн тухай тобшо коммюнике үглөө үдэшэ толилогдохо болохо гэжэ тухайлагдана».

ЛОНДОН, апрелиин 20. (ТАСС-эй тусхай корр.). Мүнөөдэр, Лондонско сагаар үглөөнэй 10 час 30 минутада Премьер-Министр Иденэй үргөөн соо СССР-эй ба Великобританиин хүтэлбэрилэгшэдэй хэлсээн дахяад болобо.

СССР-һээ Великобританида байдаг посол Я. А. Малик сайлалга эмхидхээ

ЛОНДОН, апрелиин 20. (ТАСС). Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой Англида ошоод байһантай дашарамдуулан СССР-һээ Великобританида байдаг посол Я. А. Малик үсэгэлдэр советскэ посольстводо сайлалга эмхидхээ гэжэ мэдээсэгдээ һэн.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущев, Великобританиин Премьер-Министр А. Иден, лейбористскэ партиин хүтэлбэрилэгшэ Х. Гэйтскелл сайлалгын үедэ үгэ хэлээ.

Советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй айлшалалга СССР-эй ба Великобританиин хоорондоо ойртохо замда, уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха замда түрүүшын алхам болохо гэжэ Н. А. Булганин үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

Манай оронуудай хоорондо эртэ урда сагһаа хойшоо хүршэ ёһоной харилсаан тогтоогдоод, тэдэ харилсаанууд олон жэлэй туршада муу бэшэ байһан юм. Манай мүнөө эндэ ерэлгэ юрын айлшалалга бэшэ байнал гэжэ бидэнэр бодонобди. Советскэ гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд Великобританида анха түрүүнээ ерэбэ. Бидэнэй айлшалжа ерэлгэ манай оронуудай хоорондоо үгэеэ бүри һайнаар ойлголсолгодо, бидэнэй хоорондохи хани барисаа һэргээлгэдэ туһалха гэжэ батаар этигэжэ байһанаа бидэ элишэлэн мэдүүлнэбди.

Манай оронуудай гүрэнэй, политическэ ажал-ябуулагшадай хоорондо болохо хэлсээнүүд Советскэ Союзай ба Великобританиин арадуудай, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн арадуудай хүлеэжэ байһые харюулхаар үрэ дүн үгэхэ бэзэ гэжэ бидэнэр найданабди гээд Н. А. Булганин саашань хэлээ.

Үгэ хэлэһэнэйнь түлөө Н. А. Булганинда английскэ правительствын бүхы гэшүүдэй зүгһөө Великобританиин Премьер-Министр А. Иден баясхалан хүргөө.

Таанадай ерэһые бидэнэр үнэн зүрхэнһөө баясан һайшаанабди. Маршал Булганинай эндэ дурдагша хүдэлмэриин уратшатай байхын тулада танай английскэ ханинар оролдохо байна. Манай эдэ уулзалгануудай үедэ бидэнэрэй һайн үрэ дүн туйлажа шадаа һаа, иимэ уулзалганууд саашадаа заншал боложо, бидэнэр бэе бэедээ хододоо айлшалалсадаг болохо байнабди гэжэ А. Иден хэлээ.

Удаань Н. С. Хрущев үгэ хэлэхэдээ, Н. А. Булганинай хэлэһые зүбшөөнэб гээ.

Манай оронуудай хоорондохи харилсаа һайжаруулхын тулада һайн һаналтайгаар бидэнэр танайда ерээбди гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ. Маанадай Англида ерэһэнтэй дашарамдуулагдан танайда бэрхэшээл гарана гэжэ бидэнэр мэдэнэбди. Юуб гэхэдэ, маанадай айлшалжа ерэлгэдэ танай оронойхид ондо ондоогоор хандана. Маанадай ерэлгые һайшаадаг ба буруушаадагшье хүнүүд консервативна партиин зэргэдэ, мүн оппозиционно лейбористскэ партиин зэргэдэ бии байна. Иимэ ушар гараха ёһоороол гарана гэжэ бидэнэр тоолонобди, энэ ушар бидэниие аягүйрхүүлнэгүй. Бидэнэр—политическэ ажал-ябуулагшад хадаа оронуудай хоорондохи харилсаануудай асуудалнууд шэнги, тиимэ орёо асуудалнуудаар нэгэн адли һанамжа байжа шадахагүй гэжэ ойлгонобди. Эб найрамдал тухай асуудал шэнги, тиимэ асуудалааршье һанамжанууд ондо ондоошогууд байжа магад байна.

Маанадай Англида айлшалалгаһаа һайн үрэ дүн гараха гэжэ бидэнэр, советскэ хүтэлбэрилэгшэд, бодонобди.

Үсэгэлдэр ба мүнөөдэр Лондониие харахадаа, тэрэнэй үйлсэдэ гарахадаа манииие хүхюу баяртайгаар амаршалжа байһан лондонойхидые харабабди. Лондоной хүн зон бидэниие һайнаар угтаа, манай оронуудай хоорондохи харилсаан һайжарха гэжэ тэдэ найдажа байгаа ёһотой.

Зүгөөр, манда тиимэ тусгаар дуратайгаар хандадаггүй хүнүүд англичанинуудай дунда бии гэжэ бидэнэр мэдэнэбди гээд Н. С. Хрущев саашань хэлээ. Гэбэшье, арсалдаата асуудалнуудые буу зэбсэгэй хүсөөр шиидхэхые хүсэдэг хүнүүд тэдэнэй дундаһаа үсөөн олдохо гэжэ би һананаб, энэнь тон шухала зүйл болоно.

Эб найрамдалые, бүхы арсалдаата гү, али шиидхэгдээгүй асуудалнуудые эбэй ёһоор шиидхэхые арадуудай хүсэжэ байһан эрмэлзэлгые бидэнэрэй хүтэлбэри болгоо гээшэ һаа, хэлсээнүүднай амжалтатай байхал даа.

Таанад, господинууд, коммунизмда дурагүй байнат, энээниие бидэнэр мэдэнэбди. Капитализмда дурагүй байдагаа бидэнэр баһал нюунагүйбди. Зүгөөр, бидэнэр эбтэйгээр ажабайха ёһотойбди. Теэд маанадта дуратайгаар хандахыетнай таанадһаа эринэгүйбди. Гэбэшье, агууехэ орон болопшо Советскэ Союзай бии байһан баримтые мэдэрэнгүй байха аргагүй. Энэ орон эб найрамдалые хүсэнэ, дайн сэрэгые хүсэнэгүй. Өөрөө ямар хүршэтэй байхые хүсэнэш, гансахан тэрээнтэеэ бэшэ, ямаршье хүршэтэеэ мүн лэ һайнаар ажаһууха хэрэгтэй гэжэ арад зоной дунда хэлсэдэг байна бшуу.

Иимэ хараа бодол баримталан уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ бидэнэр хандадаг байгаа һаа, хэзээдэшье үгэеэ ойлголсожо шадахабди. Хэрбээ, ондоо хараа бодолтойгоор хандаад байгаа һаа, бэе бэеынгээ урдаһаа энеэбхилэлдэн байжа, илдамаар хөөрэлдөөд лэ, юушье бүтээнгүйгөөр таража болохо байна.

Манайхитай адли системэтэй болохо, капиталистическэ системэһээ арсаха тухай таанадые үгэдөө оруулхые бидэнэр хүсэнэгүй ха юмбибди. Өөрынгөө социалистическэ системэһээ арсагты гэжэ бидэниие үгэдөө оруулхын тулада таанадай сагаа хиидэ хаяһанай хэрэггүй.

Хэрбээ бидэндэ баалалта хэхэ гэжэ оролдоо һаатнай, зүбшөөжэ болохогүй юумэ бидэнһээ эреэ һаатнай, ямаршье үрэ гарахагүй гэжэ таанад һайнаар мэдэнэ ёһотойт гэжэ би һананаб. Бидэнэр энэ талаар ямаршье бүтэжэ болохогүй юумэ тухай һанаандаа оруулнагүйбди.

Теэд ямар арга бии гээшэб? Эбтэйгээр зэргэ оршон байха гансахан лэ арга бии. Ондоо арга байхагүй. Арсалдаата асуудалнуудые дайн сэрэг хэжэ шиидхэхые һэдэжэ болохогүй. Арсалдаата асуудалнууд дайн сэрэгээр шиидхэгдэдэггүй, харин тэдэниие бүри хэсүү бэрхэтэй болгодог гэжэ дүй дүршэл, ажабайдал харуулаа. Бидэнэр нэгэ дэлхэй дээрэ ажаһуунабди. Манай дэлхэй тон ехэ байһанаа мүнөө техникын тон ехээр хүгжэһэнһөө уламжалан батахан болохо байһандал шэнги болоно.

Иимэ жэшээ абаадшье үзэе. Хэрбээ, урдань манай оронһоо Англида ерэхын тулада хэдэн үдэр ябаха хэрэгтэй болодог байгаа һаа, энэ зайе хэдэхэн час соо ябажа гарадаг тиимэ самолёдууд авиаконструкторнуудай оролдолгоор байгуулагдаа. Советскэ элитэ ехэ конструктор академик Туполев эндэ һууна. Тэрэнэй ухаалан зохёоһон самолёт Москваһаа Лондон хүрэтэр $3^1/_2$ час соо ниидэдэг, энэнь эгээ дээдэ захань бэшэ юм. Бүри түргэнөөр ниидэдэг сэрэгэй самолёдуудай бии байһаниинь мэдээжэ. Абаад үзэе, түбинүүдэй хоорондо хэрэглэгдэхэ баллистическэ залан жолоодогдодог снарядууд эды шэнээн газарта хэдэхэн минута соо хүрэхэ байна. Бидэ водородно зэбсэг туршажа үзөөбди. Таанад энэ зэбсэг туршажа үзэхэ бэлэдхэл хэжэ байнат. Энэ зэбсэгэй хүсые алишье таламнай мэдэнэ.

Тиимэһээ арад зониие аюулда оруулжа, дэлхэй дээрэхи үнэтэ баялигуудые һандаргаха аюул тохёолдуулжа болохогүй байна. Мүнөө техникын хүгжэһэнэй эсэстэ дайн хадаа алишье талада туһа хүргэхэгүй. Дайн сэрэг имагтал угаа ехэ һандарал, хохидол тохёолдуулха байна.

Бидэнэр хадаа дайн сэрэгэй болохогүйн тулада бүхы юумэ хэхэ, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха зорилгоор оролдосотойгоор хүдэлмэрилхэ, мүн арадуудай хоорондын хани барисаа бэхижүүлхэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ ябадал туйлаха ёһотойбди. Энээн дээрэһээ эбтэйгээр зэргэ оршон байха тон шухала байһан тухай тобшолол мүн лэ хэгдэхэ ёһотой болоно.

Таанадые Америкын Холбоото Штадуудтай арсалдуулхые, Англиин ба США-гэй харилсаае муудхаагаад, Советскэ Союзай болон Англиин хоорондохи харилсаае һайжаруулхые бидэнэй хүсэжэ байһан шэнгеэр зарим хүнүүд хэлэдэг байна. Иимэ һанамжанууд бодото байдалтай оройдоошье тааралданагүй. Эдэ һанамжанууд шал буруу байна.

Хэнтэйшье таанадай арсалдадаг байхые бидэнэр хүсэнэгүйбди. Тэрэ байтагай таанадай туһаламжаар США-тай болон бусад оронуудтай Советскэ Союзай һайн харилсаа тогтоохые бидэнэр хүсэхэ байнабди.

Бусад оронуудтай өөһэдынгөө харилсаа муудхаагаад, хэн нэгэнэй бидэнтэй хани харилсаатай болохые хүсэнэгүйбди. Имагтал бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые бэхижүүлхэ, уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхэ аргаар бүхы арадуудай ба оронуудай хоорондохи хани харилсаан хүгжөөгдэхэ ёһотой гэжэ бидэнэр тоолодог байнабди.

Лейбористскэ партиин хүтэлбэрилэгшэ Х. Гейтскелл иигэжэ хэлээ:

Н. С. Хрущевой сэхэ руунь хэһэн мэдүүлгэ Советскэ Союзай ба Великобританиин гүрэнэй ажал-ябуулагшадай уулзалгын амжалтатай байлгада туһалха гэжэ бидэнэр найдаабди. Уулзалгын үедэ һайн үрэ дүнгэй туйлагдаагүй һаань, хоёр правительствые, тайлбарилан хэлэбэл, Советскэ Правительствые, Великобританиин правительствые бидэнэр шүүмжэлхэбди.

Оппозициин хүтэлбэрилэгшэ байгаашье һаа, советскэ хүтэлбэрилэгшэдтэй хэлсээ хэхэдээ али бүхы амжалта туйлахыень Великобританиин консервативна правительствода хүсэнэб гэжэ Гэйтскелл саашань мэдүүлээ.

Сайлалга хани ёһоной оршон байдалда үнгэрөө.

Великобританиин Премьер-Министрын үргөөн соо обед эмхидхэгдээ

ЛОНДОН, апрелиин 19. (ТАСС-эй тусхай корр.). Великобританиин Премьер-Министр сэр Антони Иден Даунинг стрит үйлсын 10-дахи номерто байдаг үргөөн соогоо обед эмхидхэжэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганиниие, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущевые хүндэлөө.

Советскэ талаһаа Н. А. Булганин, Н. С. Хрущевһоо гадна, тэдэнтэй суг ябалсаһан хүнүүд: СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо А. А. Громыко, СССР-һээ Великобританида байдаг посол Я. А. Малик, гадаадын худалдаа наймаанай министрын орлогшо П. Н. Кумыкин, академик И. В. Курчатов, академик А. Н. Туполев, СССР-эй МИД-эй Европейскэ 2-дохи таһагые даагша В. Я. Ерофеев, советник О. А. Трояновский обед дээрэ байлсаа.

Английскэ талаһаа: Великобританиин премьер-министр урдань байһан сэр У. Черчилль, тамга хадагалагша — лорд, общинануудай палатын хүтэлбэрилэгшэ Р. Батлер, финансын министр Г. Макмиллан, гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд, дотоодын хэрэгүүдэй министр Г. Ллойд-Джордж, колонинуудай министр А. Леннокс-Бойд, гэр байра барилгын ба нютагай захиргаанай министр Д. Сэндис, ажалай министр Я. Маклеод, гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ гүрэнэй министр лорд Рединг, лейбористскэ партиин хүтэлбэрилэгшэ Х. Гэйтскелл, лорд Эттли, парламентын гэшүүн Г. Моррисон, гадаадын хэрэгүүдэй министрын саг үргэлжын орлогшо А. Киркпатрик, империин генеральна штабай начальник генерал Дж. Темплер, королевскэ агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй штабай начальник авиациин маршал Д. Бойл, бусад тусхай тушаалта хүнүүд айлшад болохо байлсаа.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе арадай демократиин оронуудай ажалшад үргэнөөр тэмдэглэнэ

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, апрелиин 20. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе венгерскэ бүхы ажалшад мүнөө тэмдэглэжэ байна. Марксистско-ленинскэ кадрнуудые хүмүүжүүлхэ һургуули болохо Будапештдэхи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ институдай коллектив энэ ойе илангаяа ехэ дэбжэлтэтэйгээр тэмдэглэжэ байна. Институдай байгуулагдаһаар арбан жэлэй ой мүнөө жэлдэ гүйсэхэ юм. Анха түрүүн энэ институт Будапештскэ университедэй дэргэдэхи ородой кафедра байһанаа, хожомынь тусгаар дээдэ һургуули болгогдожо, тэрээндэ В. И. Ленинэй нэрэ олгогдоһон байгаа.

Мүнөө үедэ институт марксизм-ленинизмын, философиин, ород хэлэнэй ба оршуулгын факультедүүдтэй. Эдэ факультедүүдтэнь 600 шахуу студентнер һурадаг. Тэдэнэй 70 процентнь хүдэлмэришэд ба таряашадай хүбүүд, басагад юм. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ институдые арбан жэлэй турша соо 1200 хүн дүүргэжэ гараа. Тэдэнэр дээдэ һургуулинуудта болон дунда һургуулинуудта марксизм-ленинизмын ба ород хэлэнэй һургагшанараар, Венгерскэ ажалшадай партиин областной ба районно организацинуудта пропагандистнууд болон лекторнүүдээр хүдэлмэрилжэ байдаг.

Институдай һургагшанар ба студентнүүд марксистско-ленинскэ теориин, венгерскэ ажалшадай партиин түүхын ба агууехэ Ленинэй байгуулһан партитай — Советскэ Союзай Коммунистическэ партитай тэрэнэй холбоотой байдаг тухай асуудалнуудаар научна шэнэ хүдэлмэринүүдые бэшэжэ, В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе угтаба.

ПОЛЬША

ВАРШАВА, апрелиин 20. (ТАСС). Коммунистическэ партиие ба советскэ гүрэниие байгуулагша Владимир Ильич Ленинэй Польшодо байлгатай холбоотой газарнууд тэндэ олон юм. Поронинодо ба Краковта музейнүүд эмхидхэгдэнхэй. Белый Дунаец гэжэ һуурин газарта Владимир Ильич байһан юм. Тэндэ гэр-музей нээгдээ. В. И. Ленинэй музей Варшавада мүн лэ нээгдэһэн байна.

Хэдэн мянган хүн зон эдэ түүхэтэ газарнуудые үдэр бүри харана. Силезиһээ, Балтиин далайн эрьеһээ, Познаньһаа болон бусад газарнуудһаа хүн зон экскурсаяар ерэнэ. Эдэ түүхэтэ газарнуудые харин оронуудһаа хүн зон олон айлшад мүн лэ харана. В. И. Ленинэй Поронинодохи музейдэ жэл бүри 100 мянга үлүүтэй хүн ородог юм.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ой гүйсэхэ урдуур экскурсантнууд бүри олоор ерэдэг байба. Варшавска музейдэ үсэгэлдэр олон хүдэлмэришэд-металлистнууд, студентнүүд, столицын эмхи зургаануудай алба хаагшад орожо хараа. Музейн хүдэлмэрилэгшэд хүн зоной дунда лекци болон элидхэлнүүдые хэнэ, Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

ХИТАД

ПЕКИН, апрелиин 20. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойе Хитадай ажалшад үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Хитад-советскэ хани барисаанай обществын отделенинүүд ажалшадай багшын ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай лекцинүүд болон элидхэлнүүдые Пекинэй, мүн бусад городуудай предприятинууд болон эмхи зургаануудта эмхидхэнэ. Фотовыставкэнүүд болон фотовитринэнүүд эмхидхэгдээ. В. И. Ленинэй биографи Хитад хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ, мүнөөдэр гаргагдаа.

Хитадай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй дэргэдэхи марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые оршуулдаг бюрогой ТАСС-эй корреспондентдэ мэдээсэһэнэй ёһоор Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанһаа хойшо В. И. Ленинэй 270 гаран зохёол Хитадта оршуулагдажа, хэблэн гаргагдаһан байна. Ленинскэ тус тус зохёолнууд хамта дээрээ 5 миллион шахуу хэһэг тиражтайгаар Хитадта хэблэн гаргагданхай.

Ленинэй бүхы зохёолнуудай суглуулбари хэблэн гаргаха хүдэлмэри, Хитадта үнгэрэгшэ жэлэй эсэс багаар эхилһэн байха юм.

БОЛГАРИ

СОФИ, апрелиин 20. (ТАСС). Агууехэ Ленинэй түрэһөөр 86 жэлэй ойдо зорюулагдаһан суглаанууд Болгарида болоно.

Үсэгэлдэр Софида, столицын Димитровскэ районой ажалшадай суглаан болоо. Болгаро-советскэ хани барисаанай Софидахи байшан соо В. И. Лениндэ зорюулагдаһан баярай суглаан болоһон байна.

США-да Майн Нэгэниие үнгэргэлгэ бэлэдхэхэ саг зуурын комитедтэ ВФП-гэй эльгээһэн телеграмма

ПРАГА, апрелиин 20. (ТАСС). Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци хадаа Америкын Холбоото Штадуудта Майн Нэгэниие үнгэргэлгэ бэлэдхэхэ саг зуурын комитедтэ эльгээгдэхэ доро дурсагдаһан телеграмма толилбо:

Хүндэтэ нүхэдүүд, Майн Нэгэнтэй — ажалшадай уласхоорондын үдэртэй ба американска хүдэлмэришэн ангиин ажалай национальна заншалта үдэртэй дашарамдуулан— Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци хадаа өөрынгөө 85 миллион гэшүүдэй зүгһөө Америкын Холбоото Штадуудай хүдэлмэришэн ангида ба бүхы ажалша эрэгтэйшүүл ба эмэгтэйшүүлдэ ахадүүгэй амаршалга хүргэнэ, тэрэшэлэн салин хүлһэ дээшэлүүлхын, хүдэлмэриин үдэрые богони болгохын, ажабайдалай ба ажалай эрхэ байдал һайжаруулхын түлөө, расова илгаа гаргалгада болон хүдэлмэришэдтэ харша хуулида эсэргүүсэн, США-дахи профсоюзна хүдэлөөе демократизацилхын түлөө тэдэнэй хэжэ байһан тэмсэлые бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй дэмжэжэ ба тэдэнтэй һаналаа нэгэдэжэ байһые элишэлэн мэдүүлнэ.

Бата нэгэдэлтэй байхаяа Америкын хүдэлмэришэн ангиин хүсэжэ байһыень Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци үнэн зүрхэнһөө һайшаана. Америкын Холбоото Штадуудай ажалшадай 70 жэлэй саада тээ ябуулга хэхэдээ, баримталһан үзэл бодолдо ВФП хододоо үнэн сэхэ байһан ба үнэн сэхэ байһааршье. Энэ үзэл бодолой түлөө бүхы дэлхэй дээрэ хэдэн миллион хүдэлмэришэд мүнөө тэмсэжэ байдаг. ВФП хадаа хүдэлмэришэн ангиин бата нэгэдэлэй түлөө, эб найрамдалай, эдихэ юумын, һайн ажабайдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ ямаршье илгаагүйгөөр бүхы ажалшадтай нэгэдэн жагсахын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ.

Хүдэлмэришэн ангиин уласхоорондын нэгэдэл һэргээхэ хэрэгтэ Холбоото Штадуудай хүдэлмэришэн анги өөрынгөө туһа нэмэри оруулха бэзэ гэжэ Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци батаар найдана. Тус нэгэдэлые һэргээлгэ ажалшадай шухала эрилтэнүүдые хангуулхын түлөө, эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ шиидхэхы удхашанартай арга нүхэсэл болоно.

Индиин коммунистическэ партиин IV съезд нээгдэбэ

ДЕЛИ, апрелиин 20. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор үсэгэлдэр Палгхадта (Индиин урда талын Мадрас штадай Малабарска район) Индиин коммунистическэ партиин дүрбэдэхи съезд хүдэлмэреэ эхилээ.

Съездын эхилхын урда тээ туг үргэлгын ёһолол болоо. Индиин коммунистическэ партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн, штадай хуули гаргалгын суглаандахи коммунистическэ фракциин хүтэлбэрилэгшэ Андхра П. Сундарайя тутые үргэхэдөө, иигэжэ мэдүүлээ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал аршалан хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө, мүн Индиин хүдэлмэришэн ангиин ажабайдалые һайжаруулхын түлөө тэмсэлэй түсэбые съезд найруулан зохёохо ёһотой юм.

Үсэгэлдэр түрүүшын хаамал заседани болоо. Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор съезд хадаа съездын хүтэлбэрилхы органуудые һунгаһан, зүбшэхэ зүйлнүүдые баталһан байна. Индиие сүлөөлхын түлөө тэмсэлэй үедэ наһа барагшадай дурасхаалые делегадууд ёһолоо.

Индиин коммунистическэ партиин IV съездэ КПСС-эй ЦК-гэй эльгээһэн амаршалгые «Нью эйдж» газетэ толилоо. Амаршалгын текст иимэ:

ИНДИИН КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ДҮРБЭДЭХИ СЪЕЗДДЭ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет хадаа Индиин коммунистическэ партиин дүрбэдэхи съездэ халуун амаршалга хүргэнэ, оронойнгоо бэеэ даанхай байдалые бэхижүүлхын түлөө, арадайнгаа ажана байдал һайжаруулхын түлөө, эб найрамдалай ба бүхы арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө Индиин компартиин тэмсэлдэ амжалтануудые хүсэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

Хитадай, Италиин, Франциин, Болгариин, США-гэй, Япониин, Индонезиин коммунистическэ партинуудай амаршалгануудые «Нью эйдж» газетэ мүн толилоо.

Шэнэ газар дээрэ

КАЗАХСКА ССР. Комсомолец П. Кущенко үнгэрэгшэ жэлдэ «...ра-Чок» совхоздо комсомолой ... тёвкоор ерэһэн юм. Мүнөө тэрэ ...зар элдүүрилгэ дээрэ хүдэлмэри... зуураа, халаанайнгаа даалга... риие 1,5—2 дахин үлүүлэн ... гэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гурбадахи ком...мольско-залуушуулай бригада... тракторист Петр Кущенко по... гарахаяа бэлдэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДАЙ ҺҮ ҺААЛГА ТУХАЙ 1956 ОНОЙ АПРЕЛИИН 20... МЭДЭЭН

Аймагууд	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Үнеэн бүри һаагдаһан (литр): Үнгэрэгшэ 6 һара 20 хоног соо
Тарбагатайн	30,0	501
Зэдын	30,0	364
Сэлэнгын	28,4	441
Хориин	27,0	328
Прибайкальска	26,8	541
Кяхтын	26,4	360
Иволгын	26,3	386
Яруунын	24,4	348
Заиграйн	23,3	327
Кударын	23,0	345
Түнхэнэй	22,1	295
Мухаршэбэрэй	21,8	314
Кабанскын	21,7	373
Бичурын	21,7	302
Хэжэнгын	20,4	251
Курумканай	18,8	224
Б.-Кударын	18,2	324
Ториин	17,0	198
Баргажанай	16,8	182
Закаменай	15,9	150

Уранһайханай самодеятельностиин харалга болобо

Һаяхан Ториин аймагай центри тосхондо хүдөөгэй уранһай... харалга боложо үнгэрбэ. Энэ... гада аймагай колхозуудай ур... ханай самодеятельностиин 6 ... тивүүд хабаадалсаһан байна. ... жэлэй харалга үнгэрэгшэ жэл... орходоо һайнаар үнгэрөө. ... аймагай харалгада оройдоо 3... һоо хамта 30 хүн хабаадаһан... мүнөө 80 хүн хабаадаһан бай...

Мүн уранһайханай кружо... программань идейнэ удхаш... раа нилээдгүй һайжараа. Жэ... дэ, «Улаан Бургалтай» кол... коллектив КПСС-эй XX съезд... рюулһан «парти» ба «ВСХВ... һэн литературно-уранһайханай... лон хүгжэмэй монтажууд... руулжа, харагшадые ехээр ... хуулһан байна. Харалга дээр... хон дуушад, уншагшад, хит... шалгаржа үнэтэ шангуудта х...

Харалгада хабаадагшад ... суева болон бусад бурят-монгол... дай дуунуудые сэдьхэл ху... гоёор дуулаа. Мүн хатаршад ... Апсуева, М. Очирова гоё һай... тар наада харуулба.

Харалгын дүнгэй ёһоор, ... Бургалтай» колхозой коллек... гэдэхи һуури, Хрущевой нэр... колхозой коллектив—хо... «Улаан-Тори» колхозой колл... гурбадахи һуурида гараһан ...

Энэ харалга хадаа хойто... Москвада залуушуулай бүхэ... фестивальда бэлэдхэхэ ехэ... тици боложо үгэһэн байна.

Ц. Са...

Нүүдэл автолавка

Һаяхан Хэжэнгын айм... союз (түрүүлэгшэнь нүхэр Х... ранов) автолавка эмхидхэжэ... ныи сомоной колхозуудые ... худалдаа наймаагаар хангах... автолавка колхозуудай холы... тэнүүд болон отаранууддта ... графигай ёһоор эд бараа, эд... лой зүйлнүүдые абаашажа ... дана.

А. Михай...

Редакторай орл...
О. ГОМБОЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-62, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—4.-59, пропаганды и переводов—... культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия — 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00746. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №...